

Weakening Israel's Deterrence Strategy in West Asia During the 2023 War with Hamas

Hamid Dorj¹

PhD in International Relations, University of Guilan, Rasht, Iran

Received: 9 March 2025 Revised: 31 August 2025 Accepted: 17 October 2025

Abstract

After World War II, with the cooperation of the Zionist movement and Britain, Jews from all over the world moved to the Palestinian region to establish their promised land near Mount Zion. Although this process was opposed by the Arabs, it ultimately led to the establishment and independence of Israel on May 14, 1948, as the conflicts between Arab militias and newly arrived Jewish immigrants ended and British mandate over Palestine expired. This regime has dominated many areas of Palestine and occupied its lands in several wars with the Arabs. The military invasion on Israel by Hamas on October 7, 2023 and the crushing blows dealt to the regime, severely undermined its deterrence and defense power. In response to this offensive operation, Tel Aviv bombed areas of the Gaza Strip and completely blockaded this strip. The main question of the research is “What is Israel's deterrence strategy in West Asia during the 2023 war with Hamas?” The research hypothesis is that Hamas's full-scale attack on Israel on October 7, 2023 and the incessant missiles fired at Jewish settlements in southern Israel has debilitated the regime's deterrence and defense power. In response to these attacks, Israel, backed by the United States and Western countries, has launched extensive airstrikes on the Gaza Strip and laid siege to it, which may eliminate Hamas from the field equations and loose the chain of Islamic resistance in West Asia. In the meantime, Tel Aviv has also made several

1. Corresponding Author: hamid.dorj@gmail.com

©2024 The author(s). This is an open access article under the CC BY license: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

How to cite this article: Dorj, H. (2025). Weakening Israel's Deterrence Strategy in West Asia During the 2023 War with Hamas. *Journal of Geography and Regional Development*, 23(2), 187-231. Doi: 10.22067/jgrd.2025.89744.1474

military attacks on Iran. in response to which, Iran has sent missiles and drones to Israel to ensure deterrence. Tehran does not seek to mount tensions in the region. These hostilities and adventures of Tel Aviv in the region and the bombing of resistance axis will do no good to lasting peace and stability in West Asia. Using a mix method appraoch, this study collects data from library and online resources.

Keywords: Israel, Gaza Strip, Hamas, Deterrence, Balance of Threat.

تضعیف استراتژی بازدارندگی اسرائیل در غرب آسیا در جریان جنگ ۲۰۲۳ با حماس

حمید درج (دانش آموخته دکتری روابط بین‌الملل، دانشگاه گیلان، رشت، ایران)

hamid.dorj@gmail.com

چکیده

پس از جنگ جهانی دوم، با همکاری میان جنبش صهیونیسم و بریتانیا، یهودیان از سراسر جهان به منطقه فلسطین مهاجرت کردند تا در جوار کوه صهیون، سرزمین موعود خود را پدید آورند. این روند اگرچه با مخالفت اعراب مواجه شد؛ اما در نهایت در ۱۴ مه ۱۹۴۸، هم‌زمان با پایان درگیری‌ها میان شبه‌نظامیان عرب و مهاجران تازه وارد یهودی و پایان قیومیت بریتانیا بر فلسطین، به تأسیس و استقلال اسرائیل منجر شد. این رژیم در چندین جنگ با اعراب، بر مناطق زیادی از فلسطین مسلط شده و اراضی آن را اشغال کرده است. تهاجم نظامی ۷ اکتبر ۲۰۲۳ حماس به اسرائیل و وارد کردن ضربات سنگین بر پیکره این رژیم، قدرت بازدارندگی و پدافندی آن را به شدت تضعیف کرد و تل‌آویو در پاسخ به این عملیات تهاجمی، دست به بمباران مناطقی از نوار غزه و محاصره کامل این باریکه زد. سؤال اصلی پژوهش این است که استراتژی بازدارندگی اسرائیل در غرب آسیا در جریان جنگ ۲۰۲۳ با حماس چگونه است؟ فرضیه پژوهش این است که با حمله گسترده حماس به اسرائیل در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ و شلیک مداوم راکت به شهرک‌های یهودی‌نشین در جنوب اسرائیل، قدرت بازدارندگی و پدافندی این رژیم به شدت کاهش پیدا کرده است. تل‌آویو در پاسخ به این حملات، با حمایت و پشتیبانی آمریکا و کشورهای غربی، اقدام به حملات هوایی وسیعی به نوار غزه و محاصره همه‌جانبه آن نموده است که این امر می‌تواند منجر به حذف حماس از معادلات میدانی و تضعیف زنجیره مقاومت اسلامی در غرب آسیا شود. این خصومت‌ها و ماجراجویی‌های تل‌آویو در منطقه و بمباران بازیگران محور مقاومت هیچ کمکی به صلح و ثبات پایدار در غرب آسیا نخواهد کرد. در این میان، تل‌آویو چندین بار اقدام به حمله تهاجمی به ایران نموده است. اگرچه ایران در پاسخ به این حملات تهاجمی با هدف ایجاد بازدارندگی، نیز اقدام به پرتاب موشک و پهباد به سمت اسرائیل نمود؛ اما تهران خواهان افزایش

نشریه جغرافیا و توسعه ناحیه ای، سال بیست و سوم، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۴، شماره پیاپی ۵۱ صص ۱۸۷-۲۳۱

تاریخ تصویب: ۱۴۰۴/۰۷/۲۶

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۶/۱۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۱۹

تنش‌ها در منطقه نیست. روش تحقیق، ترکیبی از کمی و کیفی و شیوه گردآوری اطلاعات نیز مبتنی بر منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی است.

واژگان کلیدی: اسرائیل، نوار غزه، حماس، بازدارندگی، موازنه تهدید.

۱. مقدمه

ریشه‌های درگیری اسرائیل و غزه به اوایل قرن بیستم برمی‌گردد؛ زمانی که جنبش‌های ملی رقیب در فلسطین تحت قیمومیت بریتانیا ظهور کردند. اعلامیه بالفور در اواخر جنگ جهانی اول و در تاریخ ۲ نوامبر ۱۹۱۷ که توسط دولت بریتانیا صادر شد، از ایجاد «خانه ملی برای قوم یهود» در فلسطین حمایت کرد و در عین حال متعهد به حفاظت از حقوق مدنی و مذهبی جوامع غیریهودی شد. این اعلامیه، مهاجرت یهودیان را تشویق کرد، به‌ویژه هنگامی که یهودیان از آزار و اذیت در اروپا فرار می‌کردند. تا سال ۱۹۴۷، جمعیت یهودیان در فلسطین تقریباً به ۶۳۰۰۰۰ نفر افزایش یافته بود که حدود ۳۰٪ از کل جمعیت را تشکیل می‌داد. در پاسخ به تشدید تنش‌ها، مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ۲۹ نوامبر ۱۹۴۷ قطعنامه ۱۸۱ را تصویب کرد که پیشنهاد تقسیم فلسطین به کشورهای جداگانه یهودی و عربی را می‌داد؛ با این استدلال که اورشلیم تحت مدیریت بین‌المللی باشد. رهبران یهودی این طرح را پذیرفتند؛ اما رهبران عرب آن را رد کردند و استدلال کردند که به‌طور نامتناسبی به نفع یهودیان است. این رد منجر به افزایش خشونت بین جوامع یهودی و عرب شد (ناکسلی^۱، ۲۰۲۵: ۱۵). در ۱۴ مه ۱۹۴۸، اسرائیل استقلال خود را اعلام کرد و تأسیس اولین کشور یهودی را در بیش از ۲۰۰۰ سال رقم زد. این اعلامیه باعث جنگ اعراب و اسرائیل در سال ۱۹۴۸ شد؛ زیرا مصر، اردن، سوریه، لبنان و عراق به آن حمله کردند. با پایان جنگ در سال ۱۹۴۹، اسرائیل سرزمین اختصاص داده شده توسط سازمان ملل را تصرف کرده و زمین‌های بیشتری را تصرف کرده

1. Knoxley

بود (موریس^۱، ۲۰۰۴: ۳۳).

مسئله فلسطین و اسرائیل را می‌توان بی‌تردید از مهم‌ترین و چالش‌برانگیزترین مباحث سده گذشته قلمداد کرد. این موضوع در گام نخست هم برای مسلمانان و هم برای یهودیان، وجهه ایدئولوژیک و اعتقادی دارد؛ به نحوی که یهودیان طبق کتب عهد عتیق سرزمین فلسطین را متعلق به خود می‌دانند و مسلمانان نیز به سبب وجود قبله نخست خود یعنی بیت المقدس، بسیار برای آن احترام قائل‌اند و در این راستا، همواره صهیونیست‌ها را در مقام یک دولت غاصب پنداشته و بارها به تهدید و جنگ علیه تل‌آویو مبادرت نموده‌اند. از این‌رو، اسرائیل برای تثبیت رژیم نوظهور و تضمین بقای خود به دو راهبرد کلان متوسل گردیده است؛ در ابتدا به ائتلافی عمیق با قدرت‌های بین‌المللی همچون بریتانیا و ایالات متحده مبادرت نموده و در ادامه خود را به انواع تسلیحات نظامی و دفاعی مجهز کرده است. با تشدید منازعات مسلمین و صهیونیست‌ها، این رژیم به سبب برخورداری از یک ژئوپلیتیک بسیار شکننده و محصور بودن در میان جوامع اسلامی و از سویی، احساس تهدیدات امنیتی از سوی همسایگان و دشمنان منطقه‌ای خود را مجهز به تسلیحات اتمی کرده است. این اقدامات و رویکرد تهاجمی اسرائیل سبب ایجاد شبه نظامیانی شد که با تمسک به جنگ‌های چریکی به مبارزه با تل‌آویو مبادرت می‌ورزند.

جنبش‌هایی همچون حماس و جهاد اسلامی و... که در گذر زمان به اقدامات تدافعی مبادرت می‌نمودند؛ در ابتدا، به نظر نمی‌رسید، دامنه تهدیدات این گروه‌های جهادی برای صهیونیست‌ها عمیق باشد، خصوصاً برخورداری این رژیم از سامانه‌های تدافعی قدرتمند همچون گنبد آهنین و ضعف ساختاری و لجستیکی گروه‌های مبارز فلسطینی، تهدیدات آنان را برای صهیونیست‌ها ناچیز نشان می‌داد؛ اما با تعمیق روابط سیاسی-اقتصادی-نظامی گروه‌های مبارز فلسطینی با جبهه مقاومت اسلامی، مقاومت و مبارزه فلسطینیان را از حالت جنگ نامنظم و پراکنده، به یک جنبش تمام‌عیار با

برخورداری از تسلیحات پیشرفته نظامی، سازمانی و اطلاعاتی مبدل نمود. به همین سبب، سران اسرائیل به زعم خود، جبهه مقاومت به‌ویژه جمهوری اسلامی ایران و حزب‌الله لبنان را اصلی‌ترین عامل حملات جنبش‌های فلسطینی می‌پندارند. در ۷ اکتبر ۲۰۲۳، گروه‌های مسلح غزه به رهبری حماس حملات گسترده زمینی و هوایی موسوم به عملیات طوفان الاقصی به مناطق متعدد اسرائیل انجام دادند که شامل شلیک راکت علیه شهرک‌های یهودی‌نشین در جنوب اسرائیل بود. این حمله چندجانبه، ضمن آسیب رساندن به قدرت بازدارندگی تل‌آویو، شمار قابل توجهی از کشته شدگان و مجروحین را به جای گذاشت. نارسایی‌های اطلاعاتی و عملیاتی آشکار در جلوگیری از حمله، به موضوعی برای تحلیل مقامات اسرائیلی و آمریکایی تبدیل شده است.

در واکنش به حملات ۷ اکتبر، مقامات اسرائیل به‌طور رسمی به حماس اعلام جنگ کردند. در این رابطه، اسرائیل اقدام به بمباران هوایی و عملیات زمینی در نوار غزه کرده و همچنین ارسال برق، غذا و سوخت به این باریکه از اسرائیل را متوقف کرده است. در حالی که برخی از کالاهای حیاتی که تنها از طریق گذرگاه رفح هم‌مرز با مصر وارد غزه می‌شود؛ با یورش زمینی ارتش اسرائیل به استان رفح کاملاً تعطیل شده است. اسرائیل در صدد است تا با گسترش دامنه حملات تهاجمی خود به نوار غزه و محاصره این منطقه، گروه جهادی حماس را در عرصه میدانی تضعیف نماید و از این طریق، معادلات و نظم منطقه‌ای را در راستای اهداف و منافع تل‌آویو و هم‌پیمانان منطقه‌ای در غرب آسیا شکل دهد. این در حالی است که تلاش اسرائیل برای مقابله با حماس از طریق راهبرد بازدارندگی با شکست قابل توجهی روبه‌رو شده است و این رژیم را وادار به گذار از استراتژی قاطعیت و پیروزی تزلزل‌ناپذیر کرده است که این موضوع، ضمن تقویت قدرت نظامی حماس، به‌طور فزاینده‌ای تهدید امنیتی برای قدرت پدافندی تل‌آویو محسوب می‌شود. در واقع، بر طبق نظریه موازنه تهدید می‌توان گفت؛ هر چقدر مؤلفه‌های یک دولت از نظر قدرت انبوه، مجاورت جغرافیایی، توان تهاجمی و نیات تجاوزکارانه در برابر سایر بازیگران پررنگ باشد، دیگر بازیگران احساس عدم امنیت بیشتری خواهند کرد و در این راستا، برای از بین بردن تهدید، اقدام به موازنه‌سازی در برابر

قدرت آن بازیگر خواهند کرد. در این میان، نزدیکی جغرافیایی غزه به اسرائیل و همچنین توانایی نظامی و نیات تهاجمی حماس، تهدیدی راهبردی برای تل‌آویو محسوب می‌شود. از این‌رو، اسرائیل برای جلوگیری از کاهش قدرت بازدارندگی و خروج از تنگنای جغرافیایی، در صدد توسعه اقدامات تهاجمی خود به مناطق خارج از نوار غزه و کرانه باختری است که این امر ضمن خنثی‌سازی تهدیدات حماس و موازنه‌سازی قدرت آن، تهدیدی استراتژیک برای کشورهای محور مقاومت اسلامی در غرب آسیا محسوب می‌شود. لذا سؤال اصلی پژوهش این است که استراتژی بازدارندگی اسرائیل در غرب آسیا در جریان جنگ ۲۰۲۳ با حماس چگونه است؟ چارچوب نظری مورد استفاده در این نوشتار، نظریه موازنه تهدید است.

۲. پیشینه پژوهش

راجع به جنگ ۲۰۲۳ اسرائیل و حماس تاکنون پژوهش‌ها و مقالات زیادی به زبان فارسی و انگلیسی انجام گرفته است که در ادامه به برخی از مهم‌ترین آن‌ها اشاره می‌شود. توحیدی (۱۴۰۲)، در مقاله‌ای با نام «نقض‌های حقوق بشری و بشردوستانه رژیم صهیونیستی علیه فلسطینیان از ۷ اکتبر ۲۰۲۳»؛ استدلال می‌کند که حملات مسلحانه مستمر و بدون تفکیک نیروهای مسلح رژیم صهیونیستی به منطقه مسکونی غزه از ۷ اکتبر تاکنون، با توجه به عضویت رژیم صهیونیستی در کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو ۱۹۴۹، نقض فاحش قواعد بین‌المللی حقوق بشردوستانه است.

طیب‌زاده و زین‌الدینی (۱۴۰۲)، در کتابی تحت عنوان «بررسی اصول بنیادین حقوق بشردوستانه در حملات ۲۰۲۳ اسرائیل به نوار غزه»، بیان می‌کنند که ارتکاب فجایح گسترده انسانی در نوار غزه علیه زنان و کودکان ناکامی قواعد حقوق بین‌الملل را نمایان کرده است و رژیم جنایتکار با طرح این موضوع که غیرنظامیان غزه با کمک و مساعدت به گروه شبه‌نظامی حماس دیگر غیرنظامی نیستند و می‌توانند هدف حملات نظامی قرار گیرند، زنان و کودکان را به قتل رسانده است.

سابل^۱ (۲۰۲۳)، در کتابی با نام «حقوق بین‌الملل و درگیری در غزه»، بیان می‌کند که حماس حملات ۷ اکتبر را از داخل محله‌های غیرنظامی مجاور خاک اسرائیل آماده و آغاز کرد و از آن‌ها به‌عنوان پایگاهی برای ادامه حملات به اسرائیل در روزهای بعد استفاده کرد. این سازمان و اعضای آن جنایات جنگی سنگینی را مرتکب شده‌اند که آن‌ها را میزبان دشمنان نوع بشر می‌سازد؛ جنایتکارانی که طبق قوانین بین‌المللی، هر کشوری و دادگاه کیفری بین‌المللی در لاهه می‌تواند آن‌ها را محاکمه کند.

میلتون^۲ و دیگران (۲۰۲۳)، در مقاله «حفاظت از آموزش عالی در برابر حمله در نوار غزه»، استدلال می‌کنند که کارکنان و دانشجویان دانشگاه در نوار غزه تحت چهار جنگ و بیش از یک دهه محاصره کشته شده‌اند؛ در حالی که زیرساخت‌های دانشگاه مورد حمله قرار گرفته، بازسازی و دوباره تخریب شده است. این امر نشان می‌دهد که در حالی که دانشگاهیان و دانشجویان غزه عموماً از محافظت در شرایط محاصره و جنگ نامتقارن ابراز ناامیدی می‌کنند، راه‌های بالقوه امیدوارکننده‌ای برای محافظت وجود دارد.

بوکاری^۳ و دیگران (۲۰۲۴)، در مقاله‌ای تحت عنوان «غزه، درگیری مسلحانه و سلامت کودکان، مؤسسه ملی بهداشت»؛ بیان می‌کنند که کودکان در دوره‌های درگیری‌های مسلحانه آسیب‌پذیرتر هستند و حقوق آن‌ها به‌طور معمول نقض می‌شود؛ همان‌طور که در درگیری‌ها در اوکراین، یمن و سوریه دیده شده است. در این میان، در درگیری‌های ۷ اکتبر ۲۰۲۳ میان اسرائیل و حماس قواعد حقوق بشردوستانه نقض شده است و در این خصوص ده‌ها هزار غیرنظامی به‌ویژه زنان و کودکان کشته، آواره و زخمی شده‌اند.

پروکتر^۴ (۲۰۲۴)، در مقاله‌ای با نام «مهاجرت اجباری: تحرک تحت محاصره در غزه»؛ استدلال

-
1. Sabel
 2. Milton
 3. Boukari
 4. Procter

می‌کند که محاصره محیطی آن‌چنان اجباری ایجاد کرده است که جوانان را مجبور به ترک کاشانه خود می‌کند؛ در حالی که در انجام این کار آن‌ها را عمدتاً به مسیرهای خطرناک محدود می‌کند. نوآوری و تازگی مقاله حاضر این است که پژوهش‌های قبلی در این زمینه عمدتاً به بررسی ابعاد حقوقی این موضوع پرداخته‌اند؛ اما نوشتار حاضر از منظر ژئوپلیتیکی و واقع‌بینانه به بحث و تحلیل جنگ ۲۰۲۳ اسرائیل و غزه می‌پردازد.

۳. روش‌شناسی پژوهش

روش مورد استفاده در این پژوهش، توصیفی-تحلیلی از نوع کیفی است؛ اما برای تقویت مقاله از داده‌های آماری مربوط به بودجه دفاعی و تعداد کشته‌شدگان جنگ اسرائیل و حماس نیز استفاده شده است که این امر می‌تواند به غنای پژوهش حاضر کمک شایانی بخشد. شیوه گردآوری اطلاعات و داده‌های تحقیق از طریق منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی صورت می‌گیرد.

۴. مبانی نظری پژوهش

۴.۱. موازنه تهدید

استفن والت^۱ بر این باور است که محرک اساسی دولت‌ها انگیزش بقا در آنارشی است و آن‌ها هنگامی که با تهدید مشترکی مواجه می‌شوند، برای بقا دست به اتحاد می‌زنند. به باور والت، دولت‌ها از آنجا که تحت یک ساختار آنارشیک بین‌المللی زندگی می‌کنند، همواره نسبت به یکدیگر بی‌اعتماد هستند و همواره نگران مخاطراتی احتمالی هستند که از محیط بیرونی امنیت آن‌ها را به خطر بیندازد. والت باور دارد که افزایش ترس دولت‌ها از یک دولت است که به شکل‌گیری ائتلاف‌های توازن بخش می‌انجامد و دولت‌ها از دولتی بیشتر می‌ترسند که تهدیدآمیزتر دریافته شود. پس دولت‌ها علیه تهدیدآمیزترین دولت دست به اتحاد می‌زنند و از ثبات سیاسی و تمامیت سرزمینی

1. Stephen M. Walt

دولتی حمایت می‌کنند که آن‌ها را در مواجهه با تهدیدات بیرونی یاری رساند (جعفری‌ولدانی و پیرهادی، ۱۳۹۵: ۷۳). در تعریف والت، سعی دولت‌ها افزایش توانمندی نسبی خود در رابطه با دیگر دولت‌ها است و در غیر این صورت دولت‌ها به نقطه‌ای می‌رسند که مجبورند در برابر متجاوز با قدرت فزاینده تسلیم شوند تا از هزینه‌های غیرضروری یا شکست جلوگیری نمایند. والت باور دارد که کشورها بر پایه توازن قوا عمل نمی‌کنند؛ بلکه توازن تهدید را مبنا قرار می‌دهند. وی خود در مصاحبه‌ای اعلام نمود که «دولت‌ها موازنه را نسبت به بزرگ‌ترین تهدیدات علیه امنیت خود اجرا و در پی متعادل نمودن آن‌ها هستند» (آدمی و سینانورانی، ۱۳۹۸: ۱۱۷). به اعتقاد والت، کشورهایی که به‌عنوان مهاجم تلقی می‌گردند احتمالاً دیگران را تحریک می‌کنند تا علیه خود موازنه برقرار کنند. بدین ترتیب، نظریه «موازنه تهدید» این فرض اصلی نظریه «موازنه قدرت» که معتقد است دولت‌ها تلاش می‌کنند با ایجاد تعادل در برابر قدرت، از شکل‌گیری یک هژمون بالقوه جلوگیری کنند را زیر سؤال می‌برد. در واقع موازنه تهدید، دلایل اتحاد کشورها را در برابر یک تهدید درک شده تشریح می‌کند و معتقد است که دولت‌ها در وضعیت آنارشی برای حفاظت از خود اتحاد تشکیل می‌دهند. از این‌رو، نقطه محوری مباحث والت را می‌توان بررسی علت اتحادها، ائتلاف‌های نظامی - سیاسی با هدف ایجاد موازنه در واکنش به احساس تهدید دانست (الت، ۲۰۱۳: ۲۳۱). از نظر والت، سطح تهدیدی که یک دولت برای سایرین ایجاد می‌کند، علاوه بر قدرت کلی آن دولت محصول چند مؤلفه به هم مرتبط از جمله نزدیکی جغرافیایی، تهاجمی بودن نیت و قابلیت تهاجمی دولت تهدیدکننده است. در مورد قدرت و یا توانایی‌ها می‌توان گفت که هر چه قدرت کشور تهدید کننده بیشتر باشد، میزان تهدید دریافت شده بیشتر است. مسئله بعدی نزدیکی جغرافیایی است. والت معتقد است دولت‌های مجاور قادر به ایجاد تهدید بزرگ‌تر هستند. از نظر والت، کشورها هر اندازه به تهدید نزدیک‌تر باشند، آن را به شکل بهتر و بیشتری درک می‌کنند. در زمینه قدرت تهاجمی نیز باید گفت که بین نیت تهاجمی و میزان تهدید ارتباطی مستقیمی وجود دارد؛ به این معنا که هر چقدر توانایی نظامی کشوری بیشتر باشد، میزان نگرانی و تهدید به همان میزان

افزایش می‌یابد. سرانجام کشورهایی که تهاجمی به نظر می‌رسند؛ احتمالاً باعث می‌شوند تا دیگران علیه آن‌ها موازنه شکل دهند (ملکی و حسینی یزدی، ۱۴۰۲: ۱۷۷). با توجه به مفروضات نظری مذکور می‌توان گفت که با تهاجم چندجانبه حماس به خاک اسرائیل و آسیب‌رساندن به قدرت پدافندی آن، تل‌آویو نیز در اقدامی مشابه حملات هوایی خود را به مناطق مختلف غزه توسعه داده که این امر تهدیدی راهبردی برای این باریکه و محور مقاومت اسلامی در غرب آسیا محسوب می‌شود. اسرائیل در اتحاد راهبردی با آمریکا و خرید تجهیزات و ادوات نظامی از این کشور، به تقویت قدرت نظامی و بازدارندگی خود در منطقه مبادرت ورزیده است که این امر می‌تواند به تغییر موازنه هوایی به نفع تل‌آویو در شرق مدیترانه و آسمان دریای سرخ کمک شایانی نماید.

۵. ۱. یافته‌های پژوهش

۵. ۲. حمله ۷ اکتبر ۲۰۲۳ حماس علیه اسرائیل

در ساعات اولیه روز شنبه ۷ اکتبر ۲۰۲۳، گروه‌های مسلح غزه به رهبری حماس «حمله‌ای چندجانبه» موسوم به عملیات «طوفان الاقصی» را علیه شهرک‌های یهودی‌نشین در جنوب اسرائیل انجام دادند که شامل شلیک راکت به شهرها و شهرک‌های اسرائیلی بود. درحالی که در آن روز بسیاری از افسران و سربازان اسرائیلی به دلیل تعطیلات و شب‌ات^۱ به‌طور همزمان در مرخصی بودند؛ بمب‌ها و پهپادهای مجهز به نارنجک پست‌های نگهبانی و سیستم‌های نظارتی، کنترلی، ارتباطی و تسلیحاتی نیروهای دفاعی اسرائیل را در نزدیکی مرز هدف قرار می‌دادند. به دنبال آن، هزاران شبه‌نظامی حماس که به تیم‌هایی با طرح‌های حمله مشخص تقسیم شدند؛ در نزدیکی مرز اسرائیل

۱. در این روز، یهودیان دیندار داستان‌های کتاب مقدس را که آفرینش آسمان و زمین در شش روز و رهایی از بردگی و خروج بنی‌اسرائیل از مصر را توصیف می‌کند؛ به یاد می‌آورند. از آن‌جا که تقویم دینی یهودی، روزها را از غروب تا غروب حساب می‌کند، شب‌ات در تقویم مدنی از عصر جمعه تا عصر شنبه است که روز استراحت یهودیان است (داکارت، ۲۰۱۳: ۱۳۳).

جمع شدند. آن‌ها موفق شدند با استفاده از وسایل انفجاری از چندین نقطه مرزی شکسته، به خاک اسرائیل نفوذ کنند و راه را برای هزاران شبه‌نظامی حماس دیگر سوار بر موتورسیکلت و ده‌ها وانت مملو از تسلیحات مختلف از جمله؛ تفنگ، مسلسل، پرتابگرهای ضد تانک با فناوری پیشرفته، راکت‌ها، وسایل انفجاری و تعداد قابل توجهی نارنجک دستی باز کنند (چیمن^۱، ۲۰۲۳: ۳). علاوه بر این، در جریان جنگ ۷ اکتبر ۲۰۲۳ برخی از شبه‌نظامیان حماس با استفاده از چتر نجات از طریق آسمان به اسرائیل نفوذ کردند. در مجموع، حدود سه هزار شبه‌نظامی صبح آن روز وارد اسرائیل شدند. هدف برخی از آن‌ها به دست گرفتن کنترل تأسیسات نظامی بود؛ در حالی که به برخی دیگر وظیفه وحشتناک کشتار در شهرک‌ها محول شد. این تیم‌ها به‌طور مشخص تقسیم شدند و نیروی شبه‌نظامی اصلی مسئول تصرف شهرک‌ها و پایگاه‌های نظامی و هدف قرار دادن غیرنظامیان و سربازان بود. این نیروها تیم‌هایی را همراهی می‌کردند که وظیفه تأمین امنیت نقاط ورودی و خروجی به این مکان‌ها را داشتند و مانع کمک احتمالی ارتش اسرائیل به غیرنظامیان می‌شدند (کینگزلی^۲ و برگمن^۳، ۲۰۲۳: ۴). در ۱۵ ژوئن ۲۰۲۲، خبرگزاری الجزیره گزارش داد که حماس ابتدا با فرستادن نیروهای زبده از طریق هواگردهای بی‌موتور به داخل سرزمین‌های اشغالی مرزها را زیر پا گذاشت و سپس آن سربازان با استفاده از مواد منفجره شروع به از بین بردن حصارها و سیم خاردارهای برقی کردند. بنا بر گزارش‌ها، از بولدوزرها برای ایجاد فضا جهت ورود جنگ‌جوهایی بیشتر به اسرائیل در چندین مکان استفاده شد. پس از حمله به موانع ورودی، رزمندگان حماس به مقر نیروهای دفاعی اسرائیل در جنوب غزه حمله کردند و چندین تأسیسات نظامی و پلیس را تسخیر کردند. در این میان، جنبش حماس ارتش اسرائیل را به دام انداخت و نیروهایش توانستند به سرعت در منطقه مرزی حرکت کنند

1. Chapman

2. Kingsley

3. Bergman

و تا ۱۴ مایلی از مرز برسند. سایر جنگجوها به شهرها، کیبوتص‌ها^۱ و جاده‌ها حمله کردند و صدها افسر و غیرنظامی اسرائیلی را کشتند و به اسارت درآوردند. مقامات اسرائیلی حداقل ۲۶۰ جسد را در محل یک جشنواره موسیقی در نزدیکی رعیم^۲، نزدیک به جایی که گروه مبارز حماس حصار امنیتی را شکستند؛ پیدا کردند. حدود ۱۳۰ گروگان نیز به غزه منتقل شدند. حماس عملیات طوفان‌الاقصی را با هدف دفاع از مسجدالاقصی و آزادی زندانیان آغاز کرد. تخمین زده می‌شود که بین ۳۰۰۰ تا ۵۰۰۰ موشک در آن روز اول پرتاب شد و ۱۰۰۰ گروه جهادی حماس نیز موانع امنیتی را در چندین موضع شکستند (مارکو^۳: ۲۰۲۳: ۱).

۵. ۳. تهاجم همه‌جانبه اسرائیل به نوار غزه

در ۸ اکتبر ۲۰۲۳ خبرگزاری آسوشیتد پرس^۴، اعلام کرد که اسرائیل اعلام جنگ می‌کند، غزه را بمباران می‌کند و بعد از حمله غافلگیرانه، برای بیرون راندن جنگجویان حماس می‌جنگد. غزه هفت گذرگاه مرزی رسمی دارد که تنها سه گذرگاه آن عملیاتی هستند (مارکو، ۲۰۲۳: ۱). بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل، اعلام کرد که اهداف نظامی اسرائیل «از بین بردن توانایی‌های نظامی و دولتی حماس و بازگرداندن گروگان‌ها به خانه» است (زانوتی^۵ و شارپ^۶، ۲۰۲۴: ۱). در پاسخ به عملیات حماس، اسرائیل تهاجم وسیع و بی‌سابقه‌ای را در ۹ اکتبر ۲۰۲۳ در قالب عملیات «شمشیرهای آهنین» در غزه آغاز کرد و نوار پرجمعیت غزه و محل زندگی ۲.۳ میلیون نفر - را با رگبار مداوم حملات هوایی و گلوله باران‌های شدید و تحمیل یک «محاصره کامل» مورد هدف قرار داد (دیاکونیا^۷، ۲۰۲۳: ۱).

۱. کیبوتص به دهکده‌های اشتراکی اسرائیل اطلاق می‌شود که می‌توان آن‌ها را نوعی اقتصاد سوسیالیستی-صهیونیستی دانست. در کیبوتص‌ها مالکیت همه چیز عمومی است و کار دستمزدی وجود ندارد. این جامعه هدفمند به‌طور سنتی بر پایه کشاورزی بنا شده است (شروود، ۲۰۱۲: ۴).

2. Re'im

3. Marco

4. Associated Press

5. Zanotti

6. Sharp

7. Diakonia

۱۸). ارتش اسرائیل شروع به حمله به مناطق غیرنظامی و همچنین مجتمع‌هایی در نوار غزه کرد که گمان می‌رفت رهبری حماس را در خود جای داده‌اند. گزارش شده است که جنگنده‌های اسرائیلی بیش از ۱۰۰۰ هدف از جمله مقر ایستگاه رادیویی، ساختمان‌های مسکونی، مساجد و بیمارستان‌ها را هدف حملات هوایی قرار داده‌اند. در خارج از غزه نیروهای اسرائیلی به کرانه باختری نیز حمله کردند. ارتش اسرائیل در این درگیری‌ها ویرانی‌های زیادی به بار آورد و غزه را حتی به گونه‌ای عمیق‌تر در یک فاجعه انسانی فرو برد (مارکو، ۲۰۲۳: ۲). سخنگوی صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) در ۳۱ اکتبر ۲۰۲۳ گفت که غزه به گورستان هزاران کودک تبدیل شده است. این یک جهنم زنده برای همه است. در اوایل نوامبر ۲۰۲۳، ارتش اسرائیل به‌طور فزاینده‌ای در حال انجام حملات زمینی در داخل غزه بود و طبق گزارش‌ها، نوار را به دو بخش شمالی و جنوبی تقسیم کرده بود. تبادل آتش در امتداد مرز اسرائیل و لبنان تشدید شد و شلیک موشک از سوریه و یمن گزارش شده بود، در حالی که اسرائیل به خاک سوریه از جمله فرودگاه‌های دمشق و حلب حمله کرده بود و شبح آتش‌سوزی گسترده‌تری در منطقه ایجاد کرده بود (دیاکونیا، ۲۰۲۳: ۱۸-۱۷)، با این وجود، چند روز بعد، تونل‌های شبه نظامیان حماس در داخل شهرک‌ها کشف شدند و تقریباً یک هفته طول کشید تا نیروهای امنیتی اسرائیل به‌طور کامل کنترل منطقه را پس از حمله حماس به دست آورند. در ۱۳ اکتبر ۲۰۲۳، ارتش اسرائیل هشدار می‌دهد به مردم شمال و مرکز غزه صادر کرد و از آن‌ها خواست تا با پیش‌بینی تشدید حملات هوایی علیه شبکه گسترده تونل‌ها و سنگرها و احتمال ورود زمینی نیروهای اسرائیلی به غزه، به مناطق جنوبی غزه نقل مکان کنند (دبر^۱ و همکاران، ۲۰۲۳: ۵).

شکل ۱. موقعیت جغرافیایی نوار غزه

مأخذ: خبرگزاری مهر، ۱۴۰۲

به گزارش روزنامه گاردین، در ۹ اکتبر ۲۰۲۳، یوآو گالانت^۱، وزیر دفاع اسرائیل، ورود آب، غذا، سوخت و برق به غزه را به حالت تعلیق درآورد تا بر حماس فشار بیاورد تا گروه‌گان‌ها را آزاد کند. پیش از این در ۱۳ اکتبر ۲۰۲۳، نیز اونروا^۲ هشدار داده بود که غزه «در آستانه فروپاشی است». از آن زمان، تلفات انسانی بیشتر شد و غزه به یک فاجعه انسانی غیرقابل تحمل سقوط کرد. ساکنان به مصرف «منابع آب غیرقابل شرب، از جمله آب با شوری بالا و چاه‌های کشاورزی» روی آوردند. پزشکان بدون داروی بیهوشی بیماران را جراحی کردند. والدین نام فرزندان خود را روی بدن آن‌ها نوشتند تا در صورت کشته شدن آن‌ها در شناسایی آن‌ها کمک کنند و کمیته بین‌المللی صلیب سرخ هشدار داد که «بیمارستان‌ها در خطر تبدیل شدن به سردخانه‌های بدون برق هستند» (دیاکونیا، ۲۰۲۳: ۲۰-۲۱). گالانت، در کمیته روابط خارجی در ۲۰ اکتبر اعلام کرد که عملیات نظامی اسرائیل علیه حماس با هدف «ایجاد رژیم امنیتی جدیدی در غزه» است که می‌تواند ماه‌ها ادامه یابد (زانوتی و شارپ، ۲۰۲۴: ۴). براساس اعلام وزارت بهداشت فلسطین در نوار غزه، در نتیجه حملات ارتش

1. Joao Gallant

2. UNRWA

اسرائیل به نوار غزه از هفتم اکتبر ۲۰۲۳ تا ۲۹ آگوست ۲۰۲۵، ۶۳ هزار و ۲۵ نفر جان خود را از دست داده‌اند. همچنین این نهاد پزشکی فلسطینی بیان کرد که شمار کلی زخمی‌های حملات ارتش اسرائیل به نوار غزه از آغاز جنگ در این باریکه به ۱۵۹ هزار و ۴۹۰ نفر رسیده است. این در حالی است که هنوز هزاران نفر دیگر نیز در نوار غزه مفقود و زیر آوار هستند (خبرگزاری مهر، ۱۴۰۴: ۲). این خصومت‌ها تا به امروز مرگبارترین جنگ بین اسرائیل و گروه‌های مسلح غزه بوده است و از جنگ غزه در سال ۲۰۱۴ که تعداد کشته‌شدگان ۲۲۵۱ فلسطینی و ۷۴ اسرائیلی در طول یک ماه و نیم بود، بسیار فراتر رفته است. در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ «خونین‌ترین روز در تاریخ اسرائیل» توسط حماس رقم خورد. جو بایدن، رئیس‌جمهور ایالات متحده، آن روز را «مرگبارترین روز برای یهودیان از زمان هولوکاست» خواند (دیاکونیا، ۲۰۲۳: ۲۰).

در جریان سفر جو بایدن به اسرائیل در ۱۸ اکتبر ۲۰۲۳، وی بسته کمک‌های ۱۴ میلیارد دلاری به این رژیم ارائه کرد که این کمک مالی به‌طور قابل توجهی دفاع موشکی تل‌آویو را توسعه خواهد داد. این نسخه‌ها و هزینه‌های دفاعی بر رویکرد پیشگیرانه اسرائیل برای حفظ برتری نظامی کیفی خود در برابر دشمنان بالقوه تأکید می‌کند و این امر می‌تواند به تقویت بازدارندگی و برتری هوایی تل‌آویو کمک نماید. دولت ایالات متحده حمایت خود را از عملیات نظامی اسرائیل برای دفاع از خود مطابق با قوانین بین‌المللی از جمله در غزه اعلام کرده است. بلینکن^۱، وزیر امور خارجه، لوید آستین^۲، وزیر دفاع و دیگر مقامات دولت بایدن از زمان شروع درگیری‌ها در نوار غزه از اسرائیل و دیگر کشورهای منطقه نیز دیدن کرده‌اند. مقامات آمریکایی علناً با درخواست‌ها برای آتش‌بس نامحدود مخالفت کرده‌اند و به حق اسرائیل برای دفاع از خود اشاره کرده‌اند. آمریکایی‌ها و برخی کشورهای اروپایی خواهان راه‌حل دودولتی در سرزمین فلسطین هستند (هاسون^۳، ۲۰۲۴، ۳). در

1. Blinken

2. Lloyd Austin

3. Hudson

اواسط نوامبر ۲۰۲۳، عربستان سعودی میزبان نشست اضطراری «اسلامی-عربی» بود که در آن رهبران کشورهای خلیج فارس، ایران، مصر، اردن، ترکیه و سوریه خواستار پایان دادن به «تجاوز اسرائیل به غزه»، کمک‌های بشردوستانه بیشتر و توقف صادرات تسلیحات بین‌المللی به اسرائیل شدند. هم‌اکنون خطر گسترش درگیری وجود دارد. حزب‌الله لبنان که تحت حمایت ایران است با اسرائیل نیز تبادل آتش کرده است و می‌تواند جبهه دوم را در مرز اسرائیل و لبنان ایجاد کند. درگیری میان این گروه مبارز فلسطینی و رژیم اسرائیل یک روز پس از آغاز عملیات طوفان الاقصی آغاز شد. به نظر می‌رسد بیانیه‌ها و اقدامات ایالات متحده، از جمله تحویل سریع تسلیحات به اسرائیل و جابه‌جایی دارایی‌های نظامی اصلی ایالات متحده، هشدار دادن به حزب‌الله یا دیگران برای عدم دخالت در این امر است. مقامات ایالات متحده به ایران نسبت به پاسخ قوی در صورتی که گروه‌های مورد حمایت ایران به هدف قرار دادن مواضع نظامی ایالات متحده در منطقه ادامه دهند، هشدار داده‌اند (زانوتی و شارپ، ۲۰۲۴: ۲). مجهز شدن اسرائیل به سلاح‌ها و ادوات نظامی آمریکا و غرب، ضمن تقویت کمپین هوایی اسرائیل، باعث می‌شود تا موازنه هوایی در شرق مدیترانه و آسمان دریای سرخ به ضرر حماس تغییر کند و این امر در بلندمدت باعث تضعیف محور مقاومت از جمله حماس در غرب آسیا خواهد شد.

در واقع، اهداف استراتژیک اسرائیل فراتر از غزه گسترش یافته و به تهدیدات حزب‌الله در لبنان و نفوذ ایران در منطقه پرداخته است. در سال ۲۰۲۴، ارتش اسرائیل برای مقابله با حملات فرامرزی حزب‌الله که پس از اکتبر ۲۰۲۳ تشدید شد، به جنوب لبنان حمله زمینی کرد. اقدامات اسرائیل علیه حزب‌الله، از جمله ترور دبیر کل آن، سید حسن نصرالله در ۲۷ سپتامبر ۲۰۲۴ و دیگر فرماندهان با هدف از بین بردن «محور مقاومت» تحت حمایت ایران انجام شد. نقطه عطف این درگیری، واقعه انفجار پیجرها در سپتامبر ۲۰۲۴ بود که موجب شد پروژه ترور اعضای ارشد حزب‌الله سرعت گیرد (ناکسلی، ۲۰۲۵: ۱۱). البته باید گفت؛ گسترش عملیات نظامی حزب‌الله پس از بازیابی توان

عملیاتی خود و پس از ترور مقامات و رهبران ارشد این گروه به عمق اسرائیل و در جریان مذاکرات آتش‌بس، یکی از تلاش‌های حزب‌الله برای اثرگذاری بر هرگونه توافق احتمالی و حفظ تمام یا بخشی از توان عملیاتی خود بود.

در ادامه این درگیری‌ها، نیروهای دفاعی اسرائیل حملات هوایی و عملیات زمینی گسترده‌ای را در غزه علیه حماس پیش بردند و زیرساخت‌ها و شبکه‌های تونلی حماس را به شدت هدف قرار دادند. کشته شدن یحیی سنوار، رئیس دفتر سیاسی حماس، در ۱۶ اکتبر ۲۰۲۴ که توسط اسرائیل تأیید شد، ضربه قابل توجهی به این گروه بود؛ اما همچنین عاملی برای از سرگیری خشونت‌ها بود؛ زیرا حماس تلاش می‌کرد تا تحت رهبری جدید، انعطاف‌پذیری خود را نشان دهد (غزالی^۱، ۲۰۲۵: ۶۹). این امر ظرفیت نظامی حماس را به طور قابل توجهی تضعیف کرده است. تا دسامبر ۲۰۲۳، بایدن به اسرائیل هشدار داد که به دلیل «بمباران بی‌هدف» حمایت خود را از دست می‌دهد، اما سیاست ایالات متحده بدون تغییر باقی ماند. در سال ۲۰۲۵، دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، پیشنهاد تصرف غزه به رهبری ایالات متحده برای بازسازی و آوارگی فلسطینیان را پیشنهاد داد که با محکومیت سازمان ملل، اتحادیه عرب و متحدانی مانند بریتانیا مواجه شد. عملیات نظامی اسرائیل با پشتیبانی اطلاعاتی و فناوری پیشرفته آمریکا و غرب انجام شد؛ اما تلفات بالای غیرنظامیان در غزه باعث شد تا سازمان‌هایی مانند عفو بین‌الملل و دیده‌بان حقوق بشر، ادعاهایی مبنی بر نسل‌کشی و پاکسازی قومی را مطرح کنند. اقدامات اسرائیل پویایی‌های منطقه‌ای را تغییر داد و با تضعیف حزب‌الله و نفوذ ایران، به فروپاشی رژیم اسد سوریه در ۸ دسامبر ۲۰۲۴ کمک کرد. علاوه بر این، صدور حکم بازداشت برای مقامات اسرائیلی و حماس توسط دادگاه کیفری بین‌المللی در نوامبر ۲۰۲۴، این درگیری را بیش از پیش قطبی کرده است؛ به طوری که ایالات متحده، دیوان کیفری بین‌المللی را تحریم کرده و اسرائیل از احکام بین‌المللی سرپیچی می‌کند (ناکسلی، ۲۰۲۵: ۳۱).

۵. ۴. پاسخ ایران به اقدامات تهاجمی اسرائیل

جمهوری اسلامی ایران دست داشتن در حمله ۷ اکتبر ۲۰۲۳ حماس به خاک اسرائیل را بارها رد کرده است. بنا به گزارش ۹ اکتبر ۲۰۲۳ روزنامه تایمز اسرائیل، ایران نقش داشتن در حمله حماس به اسرائیل را تکذیب می‌کند و ادعا می‌کند که یک «اتهام سیاسی» است (گراهام^۱، ۲۰۲۳: ۴). با این حال، در ۱ آوریل ۲۰۲۴، جنگنده‌های اسرائیل ساختمان کنسولگری ایران در خیابان المزة دمشق را هدف حملات هوایی قرار دادند. در این حمله ۷ مستشار برجسته ایرانی و چندین فرد سوری، در مجموع ۱۴ تن، به شهادت رسیدند (الجزایر^۲، ۲۰۲۴ الف: ۲). برطبق موازنه تهدید، دولت‌ها تنها زمانی که از افزایش قدرت بازیگری احساس تهدید کنند، از خود واکنش نشان می‌دهند. از این رو، در نیمه شب ۱۳ آوریل ۲۰۲۴، ایران در پاسخ به بمباران کنسولگری خود در دمشق، در قالب عملیات «وعده صادق ۱»، اقدام به حملات گسترده موشکی و پهپادی علیه اسرائیل کرد. این عملیات توسط سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با هماهنگی حزب الله لبنان و حوثی‌های یمن علیه اسرائیل انجام شد. چندین کشور در خاورمیانه حریم هوایی خود را چند ساعت قبل از حمله ایران به اسرائیل بستند. حمله جمهوری اسلامی ایران شامل حدود ۱۷۰ پهپاد، بیش از ۳۰ موشک کروز و بیش از ۱۲۰ موشک بالستیک بود. اسرائیل از پیکان ۳ و سیستم‌های فلاخن داوود برای سرنگونی پرتابه‌ها استفاده کرد. نیروهای دفاعی اسرائیل اعلام کردند که در طول عملیات سپر آهنین ۹۹ درصد پرتابه‌های ایرانی رهگیری و منهدم شده‌اند (الجزایر، ۲۰۲۴، ب: ۴).

اسرائیل سپس در ۱۹ آوریل ۲۰۲۴، حملات تلافی جویانه را در ایران، عراق و سوریه انجام داد. حملات اسرائیل محدود بود و ایران به این حمله پاسخی نداد و تنش‌ها به درگیری نیابتی کاهش یافت. تنش‌ها پس از ترور اسماعیل هنیه، رهبر سیاسی حماس، به همراه محافظ شخصی‌اش در تهران در ۳۱ جولای ۲۰۲۴، مجدداً افزایش یافت و ایران و حزب الله متعهد به انتقام شدند. در پی

1. Graham

2. Al Jazeera

این تحولات در ۱ اکتبر ۲۰۲۴، ایران بار دیگر با نام عملیاتی «وعده صادق ۲» با موشک‌های بالستیک به اسرائیل حمله کرد (سویل^۱، ۲۰۲۴: ۲). حملات موشکی آوریل و اکتبر ۲۰۲۴ ایران به اسرائیل تنش‌های منطقه‌ای را افزایش داد و نگرانی‌هایی را در مورد یک جنگ منطقه‌ای گسترده‌تر ایجاد کرد؛ اگرچه تهران با هدف ایجاد بازدارندگی و برای جلوگیری از تشدید تنش‌ها، از جنگ تمام‌عیار اجتناب کرد (بایمن^۲، ۲۰۲۵: ۲).

در پی حملات ۱۳ ژوئن ۲۰۲۵ اسرائیل به ایران تحت عنوان «شیر برخاسته» که به آسیب و تخریب سامانه‌های پدافند هوایی و برخی تأسیسات هسته‌ای و نظامی ایران و همچنین ترور برخی از فرماندهان ارشد نظامی، دانشمندان هسته‌ای و سیاست‌مداران ایران منجر شد، تهران در پاسخ به این تهاجم، موشک‌هایی را با نام «عملیات وعده صادق ۳» به سوی پایگاه‌های نظامی و شهرهای اسرائیل پرتاب کرد (آسوشیتد پرس، ۲۰۲۵: ۳). ایالات متحده علاوه بر دفاع از اسرائیل در برابر موشک‌ها و پهپادهای ایرانی و خشتی کردن آن‌ها، در بامداد ۲۲ ژوئن ۲۰۲۴، تأسیسات هسته‌ای ایران از جمله فردو، اصفهان و نطنز را با بمب‌های سنگرشکن هدف قرار داد. در پی این تهاجم، ترامپ اعلام کرد که نیروی هوایی و نیروی دریایی ایالات متحده آمریکا در طی عملیاتی بسیار موفق موسوم به «عملیات چکش نیمه‌شب» به چندین تأسیسات هسته‌ای در ایران با ۱۴ بمب که توسط بمب‌افکن‌های رادارگریز حمل شده است؛ حمله کرده‌اند. در پی آن، ایران با هدف قرار دادن پایگاه هوایی «العدید» در قطر با نام «عملیات بشارت فتح» به حملات متجاوزانه آمریکا پاسخ داد. سرانجام ایران و اسرائیل با میانجی‌گری آمریکا و قطر با یک آتش‌بس دوجانبه در ۲۴ ژوئن ۲۰۲۵ موافقت کردند (هابرمن^۳، ۲۰۲۵: ۳). در واقع می‌توان گفت؛ قدرت موشکی و پهبادی ایران برتری هوایی و تسلط نظامی اسرائیل بر منطقه شرق مدیترانه را با چالش اساسی مواجه کرده است که این امر ضمن

1. Sewell

2. Byman

3. Haberman

تقویت توانایی‌های دفاعی گروه‌های مقاومت اسلامی در منطقه، تهدیدی راهبردی برای قدرت بازدارندگی این رژیم در منطقه محسوب می‌شود. این حملات اولین رویارویی مستقیم نظامی بین ایران و اسرائیل پس از جنبش بیداری اسلامی ۲۰۱۱ در غرب آسیا و جنگ نیابتی دفاعی ایران و اسرائیل در منطقه است.

۶. نگرانی اسرائیل از تهدیدات روزافزون گروه‌های جهادی در فلسطین و لبنان

حوادث ۷ اکتبر ۲۰۲۳، شرایط را به‌طور غیرقابل برگشتی تغییر داده و اسرائیل و ارتش این رژیم را مجبور به اتخاذ تصمیمات دشوار کرده است. به همان اندازه که خطرات جانی پرسنل ارتش اسرائیل قابل توجه است، اکنون شکست دادن حماس و به دست گرفتن کنترل نوار غزه به نفع نسل‌های آینده اجتناب‌ناپذیر است. از زمان آغاز درگیری غزه در ۷ اکتبر، اسرائیل ضمن تلاش برای تحمیل جنگ چندجانبه، از سویی، با تهدیداتی از جهت‌های مختلف مواجه شده است. لبنان، جایی که حزب‌الله مراقب است از رویارویی محدود فراتر نرود؛ اما به دنبال موضع‌گیری خود در برابر اسرائیل است که یک نقطه کانونی کلیدی است. اسرائیل همچنین با تهدیدات احتمالی سوریه مواجه است و نگرانی‌هایی در مورد شبه‌نظامیان شیعه در عراق با حمایت ایران وجود دارد. جبهه جدیدی که اخیراً علیه اسرائیل پدیدار شده در جنوب شرقی واقع است که نیروهای حوثی تحت حمایت ایران را درگیر می‌کند. اقدامات تهاجمی حزب‌الله علیه اسرائیل شامل؛ راه‌اندازی پایگاه هوایی، شلیک راکت به شهرها و تأسیسات نظامی در شمال اسرائیل، پرتاب موشک‌های ضدتانک به پایگاه‌ها و واحدهای نظامی نزدیک مرز و همچنین تلاش‌های شبه‌نظامی برای نفوذ به خاک اسرائیل است (فابیان^۱، ۲۰۲۵الف: ۵). با این حال، با عمیق‌تر شدن جنگ در غزه، اسرائیل باید برای یک جنگ چندجانبه آماده شود. اسرائیل اکنون دو گزینه برای پاسخ در برابر تهدیدات لبنان دارد: ادامه رویارویی نظامی محدود با حزب‌الله یا انجام یک حمله پیشگیرانه. طبق گزینه اول، اسرائیل به اجرای استراتژی

بازدارندگی و تمرکز بر جنگ در جنوب ادامه خواهد داد. انتظار می‌رود که درگیری‌ها در غزه برای ماه‌ها طول بکشد. پاسخ قاطعانه اسرائیل - تعهد تزلزل‌ناپذیر سربازان ارتش اسرائیل و نهادهای امنیتی و این تصور که اسرائیل در غزه رفتار غیرقابل پیش‌بینی دارد - می‌تواند به‌عنوان یک بازدارنده قوی عمل کند تا عملاً حزب‌الله را از شروع جنگ منصرف کند. هر چه اسرائیل حملات خود را به حماس با قدرت بیشتر و مرگبارتر تشدید کند، احتمال بازدارندگی حزب‌الله بیشتر می‌شود؛ به‌ویژه زمانی که ایالات متحده نیروها و پایگاه‌های نظامی خود را در منطقه مستقر کند و آشکارا و قاطعانه از تل‌آویو حمایت کند (بیکر^۱ و فصیحی^۲، ۲۰۲۳: ۴) که این امر می‌تواند تأثیر بسزایی بر گسترش درگیری‌ها و خصومت‌های اسرائیل و گروه جهادی حماس داشته باشد.

اگر حزب‌الله درگیری با شدت کم را حفظ کند، اسرائیل می‌تواند از این وضعیت برای کاهش توانایی‌های نظامی این گروه جهادی استفاده کند و درعین‌حال در ساخت موشک‌های هدایت‌شونده دقیق توسط جبهه مقاومت اسلامی خرابکاری کند. همزمان، اسرائیل می‌تواند رهبران و رده‌های فرماندهی حماس و جهاد اسلامی در لبنان را از بین ببرد و حملاتی را علیه حزب‌الله و لبنان در فضای سایبری انجام دهد تا آن‌ها را تحت فشار قرار دهد تا از اعلام جنگ علیه اسرائیل خودداری کنند. بر اساس گزینه حمله پیشگیرانه و در راستای جنگ اسرائیل در غزه، تل‌آویو باید از استراتژی بازدارندگی به موضع نظامی قاطع تغییر جهت دهد. اگر حزب‌الله شعله‌های جنگ را شعله‌ور و تشدید کند، اسرائیل با ضرورت آشکار پاسخ دادن با قدرت آتش و تدارک یک حمله زمینی به جنوب لبنان باقی خواهد ماند. اسرائیل باید به حزب‌الله و لبنان پیام روشن و علنی بفرستد که جنگ در شمال به معنای نابودی کامل حزب‌الله و نابودی زیرساخت‌های ملی و حیاتی لبنان است که در نهایت منجر به فروپاشی این کشور می‌شود (دوستری^۳، ۲۰۲۳: ۹). در واقع، اسرائیل با هدف تضعیف و فروپاشی

1. Baker

2. Fassihi

3. Dostri

حلقه مقاومت اسلامی در منطقه و همچنین توقف حمایت‌های نظامی و تسلیحاتی از حماس از سوی هم‌پیمانان آن در منطقه، اقدام به هدف قرار دادن پرسنل و پایگاه‌های نظامی و حتی اماکن دیپلماتیک کشورهای محور مقاومت نموده است که این امر ضمن افزایش تنش‌ها و درگیری‌های نظامی در منطقه، تهدیدی راهبردی برای صلح و ثبات در خاورمیانه محسوب می‌شود.

۷. تهدید امنیتی گروه‌های مقاومت اسلامی سوریه برای اسرائیل

گروه‌های مقاومت اسلامی در سوریه از بازیگران مهم و تأثیرگذار بر معادلات سیاسی و امنیتی اسرائیل است که تهدیدی راهبردی برای سیاست‌های این رژیم محسوب می‌شوند. در ۹ آوریل ۲۰۲۳، در خاک سوریه ظاهراً مجموعه‌ای از راکت‌ها و گلوله‌ها به سمت اسرائیل شلیک شد که گمان می‌رود کار نیروهای مورد حمایت ایران یا یگان‌های حزب‌الله مستقر در نزدیکی آن باشد. در پاسخ، ارتش اسرائیل تیپ ۱۲ زرهی سوریه را هدف قرار داد و در نتیجه یازده سرباز سوری کشته شد. هدف اسرائیل این بود که رژیم بشار اسد را در قبال این حملات که از خاک سوریه سرچشمه می‌گیرد، مسئول بداند (الجزایر، ۲۰۲۳: ۵). علاوه بر این، در بحبوحه درگیری‌های غزه، ارتش اسرائیل چندین حمله به فرودگاه‌های سوریه در دمشق و حلب انجام داده است. این احتمال وجود دارد که اسرائیل در هدف قرار دادن زیرساخت‌های مرتبط با اتحاد ایران، سوریه و لبنان برای کاهش توانایی ایرانی‌ها جهت تقویت حزب‌الله و گروه‌های جهادی فلسطینی در لبنان و سوریه، پافشاری کند. نیروهای مقاومت اسلامی در عراق و سوریه در درجه اول بر هدف قرار دادن دارایی‌ها و نیروهای آمریکایی در آن مناطق متمرکز شده‌اند. یک مقام دفاعی ایالات متحده تأیید کرد که «از ۱۷ اکتبر تا ۳۰ اکتبر ۲۰۲۳، نیروهای ایالات متحده و ائتلاف حداقل ۱۴ بار جداگانه در عراق و ۹ بار جداگانه در سوریه، از طریق ترکیبی از حمله یک طرفه پهپادها و راکت‌ها، در مجموع بیست و سه حمله تا به امروز مورد حمله قرار گرفته‌اند». با این حال، پتانسیل این گروه‌های جهادی مورد حمایت ایران برای هدایت حملات به اسرائیل به‌ویژه با تشدید درگیری‌های غزه را نمی‌توان رد کرد. بر اساس

ارزیابی‌های آژانس‌های اطلاعاتی ایالات متحده و اسرائیل، ایران در سال‌های اخیر تلاش کرده است تا موشک‌هایی را به گروه‌های مقاومت اسلامی که قادر به رسیدن به اسرائیل هستند، ارائه کند و امکان موفقیت آن‌ها در انجام این کار را نمی‌توان نادیده گرفت (دوستری، ۲۰۲۳: ۹-۱۰). در این میان، ایران با حمایت‌های مختلف مالی، سیاسی و مستشاری از گروه‌های مقاومت اسلامی سوریه در زمان بشار اسد، نقش قابل توجهی در تقویت این گروه‌های مبارز جهادی داشته است که این امر ضمن تضعیف قدرت اسرائیل در منطقه، باعث افزایش نگرانی‌های این رژیم از تهدیدات روزافزون رزمندگان مقاومت اسلامی در منطقه شده است.

با سقوط خاندان اسد در سوریه در ۸ دسامبر ۲۰۲۴ و با به قدرت رسیدن هیئت تحریرالشام به رهبری احمد الشرع در این کشور، ارتش اسرائیل با زیر پا گذاشتن پیمان مرزی ۳۱ مه ۱۹۷۴، به سمت منطقه حائل در بلندی‌های جولان پیشروی و مناطق وسیعی از سوریه را اشغال کرد. اسرائیل همچنین با انجام بیش از ۵۰۰ حمله هوایی به سوریه، بیش از ۹۰ درصد از ادوات نظامی آن کشور از جمله سلاح‌های شیمیایی سوریه را به بهانه «جلوگیری از دسترسی داعش به ادوات جنگی» نابود کرد (اوزبرک^۱، ۲۰۲۴: ۳). اسرائیل در تداوم حملات خود به خاک سوریه به بهانه حمایت از دروزی‌ها، ساختمان وزارت دفاع و ساختمان ستاد کل ارتش سوریه را نیز هدف قرار داد (روزنامه رسالت، ۱۴۰۴: ۲). ادامه عملیات نظامی اسرائیل در سوریه، ضمن تضعیف محور مقاومت در منطقه و تشدید بحران انسانی، می‌تواند جایگاه بین‌المللی تل‌آویو را تضعیف نماید. این اقدامات تهاجمی به گسترش رقابت‌های عظیم تسلیحاتی و ایجاد بی‌ثباتی و ناآرامی‌ها در غرب آسیا نیز کمک شایانی خواهد کرد.

۸. افزایش اقدامات تهاجمی انصارالله یمن علیه اسرائیل

در ۱۹ اکتبر ۲۰۲۳، انصارالله یمن موشک‌های کروز و پهپاد را به سمت اسرائیل پرتاب کرد که

توسط یک کشتی جنگی آمریکایی در دریای سرخ رهگیری شد. در جریان این حمله پنج موشک و تقریباً ۳۰ فروند پهپاد پرتاب شد و عربستان سعودی یکی از این موشک‌ها را رهگیری کرد. در ۲۷ اکتبر ۲۰۲۳، دو پهپاد توسط حوثی‌ها از یمن به سمت اسرائیل پرتاب شد، اما در تابا و نویبه مصر منهدم شدند. در ۳۱ اکتبر، اسرائیل یک موشک بالستیک را بر فراز دریای سرخ در نزدیکی خلیج ایلات رهگیری کرد که توسط حوثی‌ها پرتاب شده بود. این حادثه کمتر از بیست و چهار ساعت پس از رهگیری پهپادها و موشک‌های شبه‌نظامیان حوثی به سمت خلیج ایلات توسط ارتش اسرائیل رخ داد (فابیان^۱، ۲۰۲۳: ۶). این حملات، همراه با بیانیه‌ها و لفاظی‌هایی که نشان‌دهنده تعهد به ادامه اقدامات علیه اسرائیل است، احتمال حملات بیشتر در آینده را نه تنها علیه تل‌آویو؛ بلکه علیه اهداف آمریکایی در منطقه دریای سرخ نشان می‌دهد. نظریه‌پردازان موازنه تهدید در ارزیابی تهدیدات بالقوه، نیت تهاجمی را بسیار مهم می‌دانند. در این رابطه، حوثی‌ها در یمن، به‌ویژه در زمینه درگیری‌ها در غزه، نیت تهاجمی آشکاری از خود نشان داده‌اند. هدف کلی آن‌ها یعنی نابودی اسرائیل و مردم یهود کاملاً آشکار است. این موضوع با شعارهایی بر روی پرچم جنبش حوثی‌ها، مانند «الله اکبر، مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل، لعنت بر یهودیان، پیروزی بر اسلام»، نمایان است (ال داهان^۲، ۲۰۲۳: ۵). حوثی‌ها ادوات نظامی پیشرفته‌ای دارند، اگرچه هنوز به جایگاهی نرسیده‌اند که تهدیدی اساسی و فوری برای اسرائیل باشد. حوثی‌ها موشک‌های بالستیک مانند قدس-۲ و قدس-۳ را در اختیار دارند که می‌توانند مکان‌هایی را در جنوب اسرائیل هدف قرار دهند. این موشک‌ها بردی بین ۱۳۰۰ تا ۲۰۰۰ کیلومتر دارند و به فاصله بیش از ۱۶۰۰ کیلومتری بین یمن و اسرائیل می‌رسند (دوستری، ۲۰۲۳: ۱۱-۱۰). این امر ضمن افزایش قدرت بازدارندگی مقاومت اسلامی در منطقه، می‌تواند کمک شایانی به تضعیف قدرت نظامی تل‌آویو در جنگ با حماس و گروه‌های جهادی اسلامی نماید.

انصارالله یمن در ۱۹ اکتبر ۲۰۲۳، تصریح کرد که کشتی‌های مرتبط با اسرائیل در دریای سرخ و

1. Fabian

2. El Dahan

خلیج عدن، هدف حملات قرار خواهند گرفت و تا زمانی که نوار غزه با مواد غذایی و دارویی تأمین نشود، این حملات متوقف نخواهد شد. در این میان، کشتی‌های تجاری کشورهای مختلف از جمله کشتی‌های نیروی دریایی ایالات متحده نیز مورد حمله حوثی‌ها قرار گرفتند (رایدان^۱ و ندیمی^۲، ۲۰۲۴: ۶). در ۱۸ دسامبر ۲۰۲۳، لویید آستین^۳، وزیر دفاع ایالات متحده، ایجاد یک نیروی امنیت دریایی بین‌المللی متشکل از ۲۰ کشور عضو تحت عنوان «عملیات نگهبان رفاه» را با هدف پایان دادن به محاصره و مقابله با تهدیدات نیروهای حوثی علیه تجارت دریایی بین‌المللی در منطقه اعلام کرد (گروه بحران بین‌المللی^۴، ۲۰۲۵: ۱۳) و سپس انجام عملیات «کماندار پوسایدن» برای حمله به خاک یمن را مطرح کرد. با این وجود، در ۱۰ ژانویه ۲۰۲۴، شورای امنیت سازمان ملل متحد^۵ قطعنامه‌ای را تصویب کرد که خواستار توقف حملات حوثی‌ها به کشتی‌های تجاری شد (میشرا^۶، ۲۰۲۴: ۲). در واقع، حوثی‌های یمن به متغیر مهمی در جنگ غزه بدل شدند و آسیب‌پذیری اسرائیل را در شرایطی که حماس و حزب‌الله تحت حملات شدید قرار داشتند، افزایش دادند.

در روز صدور قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل، حوثی‌ها بزرگ‌ترین حمله خود را با ۱۸ تا ۲۴ فروند پهپاد تهاجمی و موشک به سمت کشتی‌ها و ناوهای جنگی بین‌المللی در دریای سرخ انجام دادند. در پاسخ، در ۱۲ ژانویه ۲۰۲۴، نیروی‌های ائتلاف، اولین حملات هوایی خود را علیه اهداف حوثی‌ها در یمن آغاز کرد که حوثی‌ها متعهد به تلافی آن شدند (گامبرل^۷ و همکاران، ۲۰۲۴: ۵). برطبق نظریه موازنه تهدید، احساس تهدید دولت‌ها از افزایش قدرت یک بازیگر، باعث واکنش آن دولت‌ها با هدف توازن بخشی و جلوگیری از تهدید آن بازیگر می‌شود.

1. Raydan

2. Nadimi

3. Lloyd Austin

4. International Crisis Group

5. UN Security Council

6. Mishra

7. Gambrell

با وجود تشکیل ائتلاف دریایی سایر کشتی‌های بین‌المللی نیز مورد حمله قرار گرفتند. دولت بایدن گاه‌به‌گاه در پاسخ به حملات حوثی‌ها دست به انتقام‌جویی می‌زد. با این حال، این حملات ماهیت تاکتیکی داشتند. تهدید حوثی‌ها تا اوایل سال ۲۰۲۵، زمانی که ترامپ به کاخ سفید بازگشت، ادامه داشت (هایستین^۱، ۲۰۲۵: ۵). در ۶ مه ۲۰۲۵، ترامپ اعلام کرد که حوثی‌ها «تسلیم» شده‌اند و قول داده‌اند که به کشتی‌های تجاری عبوری از دریای سرخ و خلیج عدن حمله نکنند. وی همچنین اعلام کرد که حملات ایالات متحده در نتیجه آتش‌بس میان ایالات متحده و حوثی‌ها که با میانجیگری عمان برقرار شد، پایان یافته و «فوراً لازم‌الاجرا» است (هالند^۲ و همکاران، ۲۰۲۵: ۶). این در حالی است که در ۲۸ آگوست ۲۰۲۵، احمد غالب الرهوی^۳، نخست وزیر یمن و شش تن از اعضای کابینه‌اش پس از حمله هوایی ارتش اسرائیل به یک ساختمان دولتی در صنعا کشته شدند. در پی آن، ارتش یمن، ضمن تهدید اسرائیل به پاسخ سخت، خاک این رژیم را با موشک و پهباد بمباران کرد (کسیچ^۴، ۲۰۲۵: ۲) که این امر ضمن افزایش تنش‌ها و درگیری‌ها در منطقه، می‌تواند دورنمای صلح و ثبات را در غرب آسیا تیره‌تر نماید.

۹. سیاست تهاجمی اسرائیل علیه گروه‌های جهادی اسلامی در غرب آسیا

پس از شکست ارتش اسرائیل از حماس و دیگر گروه‌های جهادی و همچنین اشغال این سرزمین، تل‌آویو با چندین استراتژی و گزینه سیاسی برای نوار غزه مواجه است. اسرائیل احتمالاً نیاز به ایجاد مناطق حائل قابل توجهی در امتداد مرز خود با غزه به وسعت چندین کیلومتر برای ارائه عمق استراتژیک منطقه‌ای و امکان پاسخگویی سریع به حملات احتمالی رزمندگان حماس در آینده دارد. خبرگزاری رویترز به نقل از اوفیر فالک^۵، مشاور نتانیا‌هو، اعلام کرد که این رژیم طرحی برای ایجاد

1. Heistein

2. Holland

3. Ahmed Ghalib Al-Rahwi

4. Kesic

5. Ophir Falk

«منطقه حائل» در نوار غزه دارد. این طرح شامل نابودی حماس و خلع سلاح غزه و پایان دادن به اقدامات حماس در غزه است. همان‌طور که قبل از طرح جدایی در اوت ۲۰۰۵ که منجر به جابه‌جایی شهرک‌های یهودی و ایجاد پایگاه‌های شبه نظامی حماس شد، مناطق حائل نیز وجود داشت (فتوری^۱ و همکاران، ۲۰۲۳: ۵). دیدگاهی که پایه و اساس کسانی را تشکیل می‌دهد که از ایجاد شهرک‌های اسرائیلی در غزه حمایت می‌کنند این است که تصرف و حفظ زمین‌ها ضربه‌ای استراتژیک و مهم به گروه‌های جهادی مقاومت اسلامی وارد می‌کند. این موضوع به‌عنوان بازدارنده‌ترین ابزار و پیروزی آشکار برای اسرائیل تلقی می‌شود. از نظر آن‌ها، یک لشکرکشی قوی زمینی در نوار غزه، شامل اشغال سرزمین‌ها، ایجاد شهرک‌های جدید اسرائیلی و نقل مکان داوطلبانه صدها هزار فلسطینی به مصر بدون هیچ گزینه‌ای برای بازگشت، بازدارندگی و نفوذ پروژه‌های اسرائیل را در سراسر خاورمیانه تا حد زیادی تقویت خواهد کرد. برای اجرای استراتژی رهبران سیاسی جهت شکست حماس، ارتش اسرائیل باید یک عملیات نظامی جامع و هماهنگ با هدف اشغال نوار غزه را آغاز کند. از منظر امنیتی، استراتژی بهینه برای اسرائیل، اشغال نوار غزه و ایجاد یک حضور نظامی پایدار است. این رویکرد اسرائیل را قادر می‌سازد تا از ظهور مجدد گروه‌های شبه‌نظامی جدید جلوگیری کند، پایگاه اطلاعاتی دائمی را در منطقه حفظ کند و تحریکات نهادینه شده علیه اسرائیل و یهودیان در سراسر غزه را مهار کند؛ مانند وضعیت سیاسی و امنیتی قبل از اولین توافقنامه اسلو در سال ۱۹۹۳ که کنترل اوضاع به حکومت خودگردان فلسطین منتقل شد (دوستری، ۲۰۲۳: ۶-۷).

استراتژی نظامی اسرائیل در غزه شامل دو مرحله اصلی است: نخست، عملیات هوایی و دوم، عملیات زمینی. نیروی هوایی ارتش اسرائیل پس از آغاز حمله گروه شبه‌نظامی حماس در ۷ اکتبر ۲۰۲۳، به سرعت حملات تهاجمی خود را به اهداف حماس در نوار غزه آغاز کرد. با گذشت روزها، شدت این حملات هوایی افزایش یافت و صدها هدف مرتبط با گروه‌های شبه‌نظامی را مورد هدف

قرار داد. در بیست روز ابتدایی درگیری، نیروهای اسرائیلی بیش از هشت هزار مهمات را در غزه مستقر کرده بودند. کارزار هوایی اسرائیل دو هدف اصلی را دنبال می‌کند. هدف نخست؛ از بین بردن گروه‌های مقاومت فلسطینی و مختل کردن زیرساخت‌های مهم آن‌ها از جمله؛ انبارهای موشک و مهمات، تأسیسات تولید سلاح، خانه‌های شبه نظامیان، سیستم‌های ارتباطی و اطلاعاتی، مقرها و انهدام تونل‌های زیرزمینی گروه جهادی حماس است. هدف دوم؛ هموار کردن راه برای تهاجم زمینی پیاده نظام، واحدهای زرهی، تانک، توپخانه و نیروهای مهندسی در نوار غزه است. عملیات زمینی که با احتیاط در ۲۶ اکتبر ۲۰۲۳ با حملات تهاجمی محدود در دو روز اولیه آغاز شد، با رویکردی تدریجی، کنترل شده و دقیق انجام شد. باین حال، مرحله اولیه حمله هوایی و دریایی جدا از عملیات زمینی بعدی در غزه نیست؛ بلکه برای تکمیل و تقویت کمپین زمینی در چارچوب یک جنگ چند دامنه‌ای طراحی شده است. هدف کلی از این استراتژی، تسلیم سریع دشمن است و به اسرائیل قدرت مانور سیاسی برای تصمیم‌گیری بر اساس اهدافش می‌دهد (استکلبرگ^۱ و همکاران، ۲۰۲۳: ۳) که این امر ضمن توسعه قابلیت‌های تهاجمی اسرائیل، می‌تواند باعث افزایش فشارها و محاصره گروه‌های مقاومت فلسطینی در جنگ با این رژیم گردد.

۹. ۱. کاهش قدرت بازدارندگی اسرائیل در برابر حماس

شکست عظیم و تاریخی اسرائیل تنها به حوزه اطلاعاتی و عملیاتی محدود نشده است؛ بلکه قدرت پدافندی این رژیم نیز در پی حملات ۷ اکتبر ۲۰۲۳ حماس به اسرائیل به شدت تضعیف و آسیب دیده است. اسرائیل در برداشت سیاسی خود نیز کاملاً شکست خورده است. از زمانی که حماس کنترل نوار غزه را در ژوئن ۲۰۰۷ به دست گرفت؛ اسرائیل استراتژی بازدارندگی خود را در برخورد با این گروه جهادی دنبال کرد. اساس این رویکرد ریشه در یک اشتباه محاسباتی سیاسی در داخل اسرائیل داشت و از سال ۲۰۰۷ به بعد بین سران متوالی تل‌آویو مشترک بوده است (دوستری،

۲۰۲۳: ۳). اعتقاد بر این بود که تل‌آویو ممکن است به‌خاطر منافع مشترکی مانند ثبات و رفاه اقتصادی در نوار غزه، با حماس هر چند غیرمستقیم درگیر بحث و تفاهم شود. این تصور که توسعه و شکوفایی اقتصادی و اجتماعی منجر به ثبات امنیتی و جلوگیری از درگیری در غزه خواهد شد، به‌طور ناخواسته منجر به بی‌توجهی به بُعد مذهبی حماس به‌عنوان جنبش مقاومت اسلامی شد که آشکارا متعهد به نابودی اسرائیل است. در این زمینه، سران سیاسی و نظامی اسرائیل، رفتار حماس را از لنز غربی به سبک داعش می‌نگریستند و به‌طور موقت ماهیت واقعی دشمنی را که با آن روبه‌رو می‌شدند، نادیده می‌گرفتند. در جبهه سیاسی، احتمال شکست حماس حفظ شد و برنامه‌های حمله نظامی برای این منظور آماده شده بود (هارل^۱، ۲۰۲۳: ۵). با این حال، این احتمال هرگز به‌عنوان یک اقدام جدی در نظر گرفته نشد. در عوض، در درجه اول به‌عنوان یک ابزار چانه‌زنی برای حفظ بازدارندگی علیه حماس استفاده شد. با وجود تقریباً هشت عملیات نظامی مهم در نوار غزه بین سال‌های ۲۰۰۸ تاکنون، رهبری سیاسی اسرائیل در رویکرد خود ثابت‌قدم ماند و استراتژی بازدارندگی علی‌رغم شکست‌های مکرر همچنان ادامه داشت. از مارس ۲۰۱۸، حماس استراتژی عملیات علیه اسرائیل را در محدوده‌ای که اغلب به‌عنوان «منطقه خاکستری» نامیده می‌شود، اتخاذ کرد. این رویکرد عمدتاً از روش‌های به‌ظاهر غیرنظامی همراه با تاکتیک‌های نظامی سطح پایین استفاده می‌کرد. حماس قصد داشت به درگیری خود با اسرائیل ادامه دهد و درعین حال از پاسخ اساسی تل‌آویو اجتناب کند (دوستری، ۲۰۲۰: ۱۲۳). پاسخ اسرائیل به این استراتژی منطقه خاکستری نیز در چارچوب استراتژی بازدارندگی بود. علاوه بر این، در سال‌های اخیر، تل‌آویو تلاشی عمدی انجام داد تا در عملیات نظامی فقط جهاد اسلامی فلسطین را هدف قرار دهد تا حماس را درگیر خود نکند و آن را از ورود به میدان باز دارد (سوتلوا^۲، ۲۰۲۳: ۵). در راستای سیاست دو دهه‌ای روسیه برای مدیریت منطقه خاکستری، به‌ویژه در تعاملاتش با اوکراین، آشکار شد که سیاست خاکستری حماس برای سردرگمی

1. Harel

2. Svetlova

اسرائیل و پنهان کردن آمادگی حماس برای حملات غیرمتعارف طراحی شده است (رمزی^۱، ۲۰۲۲: ۴). در واقع می‌توان گفت؛ قدرت بازدارندگی اسرائیل به‌ویژه در مواجهه با شدیدترین رویداد امنیتی که تا به حال توسط اسرائیل تجربه شده است؛ از هم پاشید و یکی از جدی‌ترین حوادث در تاریخ قوم یهود محسوب می‌شود. رویدادها و حوادث ناشی از جنگ ۲۰۲۳ اسرائیل و حماس معادلات قدرت در کل منطقه را تغییر خواهد داد.

در جریان جنگ ۷ اکتبر ۲۰۲۳ در یک عملیات جسورانه، گروه جهادی حماس به چندین پایگاه و پست ارتش اسرائیل نفوذ کردند و حتی مقر لشکر غزه ارتش اسرائیل را تحت کنترل گرفتند. در این پایگاه‌ها، آن‌ها به‌طور سیستماتیک تجهیزات ارتباطی، دیده‌بانی و نظارتی را با هدف ایجاد اختلال در قابلیت‌های فرماندهی و کنترل ارتش اسرائیل از بین بردند. غافل‌گیری استراتژیک و تاکتیکی حماس عملاً اسرائیل را تضعیف و توانایی آن برای واکنش سریع و کارآمد را مختل کرد و نابسامانی‌های گسترده اقتصادی، نظامی، سیاسی و ... ایجاد کرد. این امر بر توانایی‌های نظامی و اطلاعاتی قابل توجهی که حماس در طول سال‌ها به‌طور دقیق توسعه داده بود، به‌ویژه برای آماده‌سازی برای این رویداد ویرانگر، تأکید می‌کند. اسرائیل کاملاً از این حمله غافلگیر شد؛ زیرا اطلاعات پیشروی دریافت نشده بود. این موضوع شکست استراتژیک و تاکتیکی قابل توجهی در بخش اطلاعات برای ارتش اسرائیل و دستگاه امنیتی این رژیم بود (دوستری، ۲۰۲۳: ۲). در پی تداوم هشدارهای محافل صهیونیستی درباره عواقب جنگ با حزب‌الله و نگرانی از گسترش درگیری‌ها در شمال فلسطین اشغالی (اسرائیل)، «یوسی ملمان»^۲ تحلیلگر امور اطلاعاتی اسرائیل در مقاله‌ای با عنوان «سناریوی وحشت» که در روزنامه عبری هاآرتص منتشر شد، اعلام کرد که اگر اسرائیل اقدام به انجام حمله‌ای ضد لبنان کند، خسارات هنگفتی متوجه اسرائیلی‌ها خواهد شد؛ زیرا حزب‌الله لبنان موشک‌ها و راکت‌هایی دارد که می‌توانند به هر نقطه از عمق اسرائیل از شمال تا ایلات در جنوب

1. Ramzy

2. Yossi Melman

برسند. این تحلیلگر صهیونیست افزود؛ در سال‌های اخیر ده‌ها جلسه توجیهی برای فرماندهان ارتش اسرائیل به رهبری فرمانده کل ارتش، فرمانده جبهه داخلی و رئیس بخش اطلاعات نظامی (امان) تشکیل شده که در آن درباره سناریوهای ترسناک جنگ با حزب‌الله بحث شده است. ملمان تأکید کرد که همه مواضع حیاتی اسرائیل در تیررس موشک‌های حزب‌الله بوده و برای تل‌آویو بهتر است هر چه سریع‌تر جنگ غزه را متوقف کند (الجابر^۱، ۲۰۲۴: ۲).

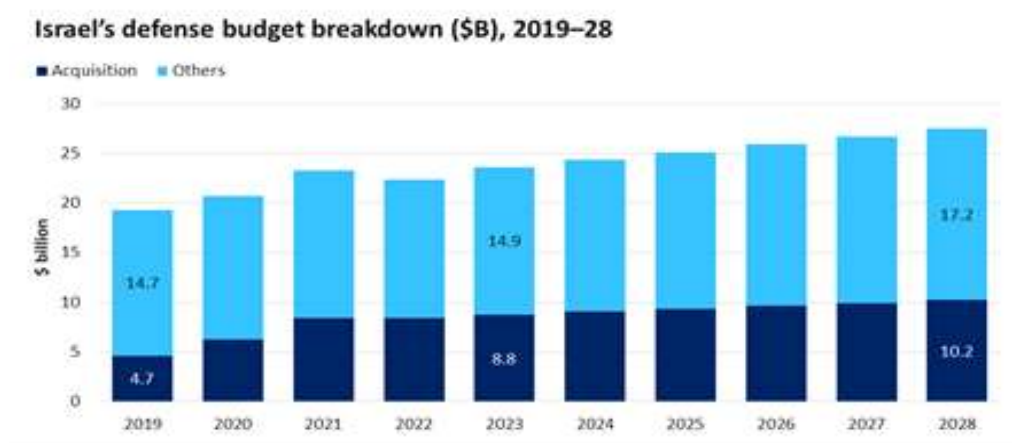
حزب‌الله بین ۱۲۰ تا ۱۵۰ هزار موشک در بُردهای مختلف دارد که می‌توانند هر هدفی را در اسرائیل نشانه بگیرند. در ادامه این مقاله آمده است که اسرائیل و حزب‌الله دارای سامانه‌های تسلیحاتی زیادی هستند که می‌توانند شهرها و زیرساخت‌های نظامی و غیرنظامی را در هر دو طرف ویران کنند. آنچه که از نزدیک به ۵ ماه قبل تاکنون در شمال فلسطین اشغالی اتفاق می‌افتد، بسیار کمتر از مقدمه جنگ فراگیر میان حزب‌الله و اسرائیل است. این تحلیلگر صهیونیست تأکید کرد: حزب‌الله از اکتبر ۲۰۲۳، شمال اسرائیل را با هزاران موشک و گلوله ضد تانک و ده‌ها پهپاد هدف قرار داده و بیش از ۶۰ هزار شهرک‌نشین در شمال فلسطین اشغالی خانه‌های خود را از ترس حزب‌الله تخلیه کرده‌اند. حزب‌الله همچنین ضربات زیادی به اهداف نظامی کوچک و بزرگ اسرائیل همانند فرماندهی منطقه شمالی ارتش در صفد و پایگاه اطلاعاتی میرون وارد کرده است. این در حالی است که خساراتی که ارتش اسرائیل به حزب‌الله وارد کرده خیلی جدی و ملموس نبوده است (هیچت^۲، ۲۰۲۴: ۵). در پی چالش‌های مداوم ناشی از حماس، حزب‌الله و خصومت‌های مداوم ایران، اسرائیل انعطاف‌پذیری فوق‌العاده‌ای را در حفاظت از ملت خود و ارتقای ثبات منطقه‌ای نشان داده است. بر اساس گزارش گلوبال دیتا^۳، بودجه دفاعی اسرائیل با نشان دادن واکنش پیشگیرانه خود در برابر چالش‌های امنیتی در حال تحول، نرخ رشد ترکیبی سالانه قابل توجه ۱۷.۱ درصدی را تجربه کرد

1. Al-Jaber

2. Hecht

3. GlobalData

که از ۴.۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۹ به ۸.۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ افزایش یافت. آخرین گزارش گلوبال دیتا با عنوان «اندازه و روندهای دفاعی اسرائیل، تخصیص بودجه، مقررات، خریدهای کلیدی، چشم‌انداز رقابتی و پیش‌بینی، ۲۰۲۳-۲۰۲۸» نشان می‌دهد که پیش‌بینی می‌شود بودجه اسرائیل از ۲۴.۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ به ۲۷.۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۸ افزایش یابد. تخمین زده می‌شود که بودجه دفاعی آن در سال ۲۰۲۸ به ۱۰.۲ میلیارد دلار افزایش یابد (ای پی دی آر، ۲۰۲۳: ۲).

شکل ۲. پیش‌بینی کسری بودجه دفاعی اسرائیل طی سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۲۸

مأخذ: ای پی دی آر، ۲۰۲۳

حمله گروه شبه‌نظامیان حماس به اسرائیل در ۷ اکتبر ۲۰۲۳، ضربه‌ای راهبردی به قدرت بازدارندگی و پدافندی اسرائیل وارد کرد که این موضوع ضمن تضعیف قدرت نظامی این رژیم در منطقه، در بلندمدت می‌تواند معادلات نظامی را در صحنه غرب آسیا به نفع حماس و دیگر گروه‌های هم‌پیمان آن از جمله حزب‌الله و ... تغییر دهد. در واقع؛ جنگ‌طلبی‌ها و تنش‌آفرینی تل‌آویو در شرق

مدیترانه و بمباران هوایی حماس، ضمن تضعیف قدرت دفاعی اسرائیل و انزوای این رژیم، به گسترش مسابقه تسلیحاتی عظیم در منطقه منجر خواهد شد که این امر چشم‌انداز صلح و ثبات را در غرب آسیا خدشه‌دار خواهد کرد.

۱۰. تلاش‌ها برای پایان دادن به منازعات مسلحانه اسرائیل و حماس

واکنش جهانی به جنگ غزه شامل ابتکارات دیپلماتیک مانند اتحاد جهانی برای راه‌حل دو کشوری است که توسط عربستان سعودی آغاز شد و مورد حمایت نزدیک به ۹۰ کشور قرار گرفت؛ اما رد تشکیل کشور فلسطین توسط اسرائیل و گسترش مداوم شهرک‌سازی‌ها، این تلاش‌ها را تضعیف می‌کند. اولین آتش‌بس قابل توجه در نوامبر ۲۰۲۳ با میانجیگری قطر و مصر حاصل شد که منجر به آتش‌بس هفت روزه، آزادی ۱۰۵ گروگان و افزایش کمک‌های بشردوستانه به غزه شد. با این حال، این توافق به دلیل اتهامات متقابل مبنی بر نقض آتش‌بس که نشان‌دهنده بی‌اعتمادی عمیق بین طرفین بود، از بین رفت. یک توافق آتش‌بس اساسی‌تر در ژانویه ۲۰۲۵ که توسط ایالات متحده، قطر و مصر تسهیل شد، با هدف پایان دائمی خصومت‌ها، آزادی همه گروگان‌ها و خروج نیروهای اسرائیلی از غزه منعقد شد. با وجود پیشرفت‌های اولیه، از جمله آزادی برخی از گروگان‌ها، این توافق تا مارس ۲۰۲۵ به دلیل امتناع حماس از ارائه لیست کامل گروگان‌های بازمانده و اصرار اسرائیل بر حفظ حضور نظامی در کریدورهای کلیدی غزه، متزلزل شد (غزالی، ۲۰۲۵: ۳۴). سازمان ملل متحد نقش محوری در حمایت از آتش‌بس ایفاء کرده است؛ به طوری که قطعنامه ۲۷۳۵ شورای امنیت (۲۰۲۴) خواستار طرحی سه‌مرحله‌ای برای پایان دادن به جنگ، شامل آتش‌بس دائمی، بازسازی غزه و پیشرفت به سوی راه‌حل دو دولتی شده است (شورای امنیت سازمان ملل متحد، ۲۰۲۴: ۱-۲).

با این حال، اجرای این طرح به دلیل رد دولت فلسطین توسط اسرائیل و اصرار حماس بر نقش حاکمیتی خود در غزه که پیچیدگی‌های سیاسی درگیری حماس و اسرائیل را برجسته می‌کند، متوقف شده است. راه حل دو دولتی همچنان پایدارترین چارچوب برای حل درگیری حماس و اسرائیل است، اما امکان‌سنجی آن به دلیل گسترش شهرک‌سازی و تجزیه سیاسی در حال از بین رفتن است.

برای احیای این دیدگاه، اسرائیل باید به عنوان نشانه‌ای از حسن نیت، به توقف شهرک‌سازی در کرانه باختری، که توسط بازرسان بین‌المللی تأیید شده است، متعهد شود. همزمان، تشکیلات خودگردان فلسطین باید اصلاحات حکومتی را برای افزایش مشروعیت خود انجام دهد، درحالی‌که حماس باید در ازای ادغام سیاسی تحت رهبری یکپارچه فلسطینی، به خلع سلاح تشویق شود. عوامل متعددی مانع آتش‌بس پایدار می‌شوند. نخست، اختلاف در رهبری فلسطین - بین حماس و تشکیلات خودگردان فلسطین - باعث ایجاد دستور کارهای رقابتی می‌شود، به‌طوری‌که حماس بقای خود را در اولویت قرار می‌دهد و تشکیلات خودگردان به دنبال مشروعیت بین‌المللی است. دوم، اهداف استراتژیک اسرائیل، از جمله نابودی قابلیت‌های نظامی حماس و ایجاد مناطق حائل در غزه، با خواسته‌های فلسطینیان برای حاکمیت و پایان دادن به محاصره در تضاد است. سوم، بازیگران خارجی، مانند حمایت ایران از حماس و حزب‌الله، لایه‌هایی از پیچیدگی را اضافه می‌کنند؛ زیرا قدرت‌های منطقه‌ای برای نفوذ در ژئوپلیتیک خاورمیانه رقابت می‌کنند (ناکسلی، ۲۰۲۵: ۳۷). برای عبور از چرخه خشونت و رسیدن به یک راه‌حل پایدار برای جنگ اسرائیل و حماس، ذی‌نفعان باید کاهش تنش، بازسازی و تعهد مجدد به ایجاد صلح را در اولویت قرار دهند. برای کاهش خطر درگیری‌ها، جامعه بین‌الملل باید از یک گفتگوی امنیتی منطقه‌ای، شامل اسرائیل، عربستان سعودی، ایران و ترکیه حمایت مشترک کنند تا به نگرانی‌های مشترک مانند گسترش موشک‌ها و جنگ نیابتی در غرب آسیا رسیدگی شود.

تقویت سازوکارهای آتش‌بس با اجرای قوی تلاش‌ها برای آتش‌بس، اگرچه حیاتی است؛ اما بارها به دلیل بی‌اعتمادی و عدم رعایت آن با شکست مواجه شده است. برای شکستن این الگو، میانجی‌گرانی مانند قطر، مصر و سازمان ملل متحد باید یک سازوکار نظارتی چندجانبه، شامل ناظران بی‌طرف از کشورهای غیرمتعهد، برای تأیید رعایت توافق‌نامه‌های آتش‌بس ایجاد کنند. این امر می‌تواند شامل استقرار نیروهای حافظ صلح سازمان ملل متحد در مناطق کلیدی غزه، مانند کریدور

فیلا دلفی، برای اطمینان از جریان کمک‌های بشردوستانه و جلوگیری از تجدید تسلیحات باشد. علاوه بر این، صدور حکم بازداشت برای مقامات اسرائیلی و حماس توسط دادگاه کیفری بین‌المللی در نوامبر ۲۰۲۴، این درگیری را بیش از پیش قطبی کرده است؛ به‌طوری که ایالات متحده، دیوان کیفری بین‌المللی را تحریم کرده است و اسرائیل از احکام بین‌المللی سرپیچی می‌کند (ناکسلی، ۲۰۲۵: ۶۱). واکنش جهانی به جنگ اسرائیل و غزه باید توافقاتی قابل اجرا، با تحریم‌ها یا مشوق‌های مرتبط با پایبندی به توافق، را در اولویت قرار دهد تا اعتماد بین طرفین ایجاد شود. همچنین از آنجایی که قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد توسط ایالات متحده و تو شده است؛ لذا برای بازگرداندن اعتبار این نهاد بین‌المللی، مجمع عمومی سازمان ملل متحد باید یک فرستاده ویژه برای درگیری اسرائیل و حماس تعیین کند که وظیفه هماهنگی اجرای آتش‌بس، بازسازی و مذاکرات صلح را بر عهده داشته باشد.

۱۱. پیامدهای ژئوپلیتیکی جنگ ۲۰۲۳ اسرائیل و حماس

تأثیر ژئوپلیتیکی جنگ اسرائیل و حماس بسیار فراتر از مرزهای غزه و اسرائیل بوده و چشم‌انداز ژئوپلیتیکی خاورمیانه را تغییر داده و ثبات روابط بین‌الملل را به چالش کشیده است. با تشدید درگیری‌های خاورمیانه، خطرات فوق‌العاده زیاد شده و پیامدهایی برای اتحادیه‌های منطقه‌ای، ثبات اقتصادی جهانی و خطر یک جنگ منطقه‌ای گسترده‌تر را به همراه دارد. تشدید تنش‌ها، نه تنها درگیری حماس و اسرائیل را عمیق‌تر کرده، بلکه روابط بین‌المللی را نیز تحت تأثیر قرار داده است؛ زیرا قدرت‌های جهانی و بازیگران منطقه‌ای در حال بررسی واکنش‌های خود هستند. جنگ اسرائیل و غزه که از دریچه اقتصادی توضیح داده می‌شود، خطرات قابل توجهی را برای ثبات جهانی آشکار می‌کند. این درگیری نگرانی‌ها در مورد اختلالات بازار انرژی، به‌ویژه با توجه به نقش خاورمیانه به‌عنوان یک تأمین‌کننده حیاتی نفت و گاز را افزایش داده است. حملات حوثی‌ها به کشتیرانی دریای سرخ، در همبستگی با حماس، مسیرهای تجارت جهانی را مختل کرده و نگرانی‌هایی را در مورد افزایش قیمت نفت و تورم ایجاد کرده است (ناکسلی، ۲۰۲۵: ۳۲-۳۴). در واقع، حملات حوثی‌ها

به کشتی‌های دریای سرخ، واکنش‌های نظامی ایالات متحده و بریتانیا را به دنبال داشته و درگیری‌ها را منطقه‌ای‌تر کرده است.

تحلیلگران هشدار می‌دهند که هرگونه تشدید تنش با مشارکت ایران، حامی اصلی حماس و حزب‌الله، می‌تواند تنگه هرمز را تهدید کند و به‌طور بالقوه قیمت نفت را به بالای ۱۰۰ دلار در هر بشکه برساند و بحران جهانی هزینه‌های زندگی را تشدید کند (لوفور^۱، ۲۰۲۳: ۳). در سطح جهانی، یک جنگ منطقه‌ای بازارهای انرژی را مختل می‌کند و بسته شدن احتمالی تنگه هرمز، قیمت نفت را به سطوح بی‌سابقه‌ای افزایش می‌دهد. درگیری‌های اسرائیل و حماس، گسل‌های بین کشورهای عربی را آشکار کرده است؛ در حالی که نقش ایران به‌عنوان حامی حماس و دیگر گروه‌های نیابتی، تنش‌ها با اسرائیل و متحدانش را افزایش داده است. در واقع، پیامدهای جهانی جنگ اسرائیل و غزه، از انزجار جهانی نسبت به اقدامات تهاجمی تل‌آویو گرفته تا فروپاشی رژیم سوریه، ژئوپلیتیک پیچیده خاورمیانه را برجسته می‌کند و پیامدهای ماندگاری برای روابط بین‌الملل و ثبات منطقه‌ای خواهد داشت.

۱۲. چشم‌انداز آینده جنگ ۲۰۲۳ اسرائیل و حماس

فارغ از نحوه پایان جنگ غزه و اینکه تفکر حماس مبتنی بر یک اندیشه مردمی برای مقاومت است، اما وضعیت آینده عملیاتی حماس در غزه، نقش مهمی در نظم و امنیت حوزه مدیترانه و فراتر از آن غرب آسیا ایفاء خواهد کرد. از این منظر، در صورتی که در عمل، این جنگ به پایانی برای حضور سیاسی و به‌ویژه نظامی و رسمی حماس در غزه بدل شود، اسرائیل توانسته است علاوه بر خنثی‌سازی یک سازمان عملیاتی مهم که علیه اشغال در قلمرو فلسطین مبارزه می‌کرده، به تضعیف نقش این بازیگر در محور مقاومت اقدام کند. این سناریو پیامدهای مهمی برای نظم و موازنه در منطقه خواهد داشت و حتی می‌تواند زمینه‌ساز تمایل اسرائیل برای سلطه‌جویی بیشتر فراتر از غزه

در منطقه شود. در مقابل، شکست اهداف مدنظر این رژیم در ارتباط با وضعیت غزه در پایان جنگ به‌ویژه از منظر امکان تداوم فعالیت حماس می‌تواند تأثیر متفاوتی بر نظم و موازنه مطلوب اسرائیل داشته باشد. تداوم یا توقف حملات حوثی‌ها به عمق اسرائیل، پاسخ‌های احتمالی و متعاقب ایالات متحده و تل‌آویو به این حملات از مؤلفه‌های مؤثر بر آتش‌بس احتمالی در غزه و لبنان و در نتیجه نظم و موازنه منطقه‌ای در پساظوفان الاقصی است. در مجموع، یکی از پیامدهای طوفان الاقصی می‌تواند افزایش نقش منطقه‌ای حوثی‌ها و تبدیل آن‌ها به متغیری جدید و پر قدرت در ارتباط با نظم آینده منطقه باشد. از این منظر، حوثی‌ها به‌عنوان متحدان ایران مؤلفه جدید و مؤثری در نظم و موازنه منطقه‌ای خواهند بود. هرچند این تحول می‌تواند به تیغی دو لبه از جهت افزایش فشارها بر مبارزان یمنی تبدیل شود. همچنین نوع و سطح درگیری‌های مستقیم ایران و اسرائیل یا توقف آن‌ها و میزان پشتیبانی واشنگتن از متحد استراتژیک خود در این زمینه، متغیر مهم دیگر در ارتباط با نوع نظم و موازنه قدرت در آینده منطقه خواهد بود. از سویی، قابل پیش‌بینی است که تل‌آویو با حمایت غرب موضوع خلع سلاح حزب‌الله را به‌عنوان یک هدف راهبردی با استفاده از تهدید و ابزار نظامی دنبال خواهد کرد. رویکردی که اگرچه در مقابل سیاست تهران قرار دارد؛ اما ریاض نیز از آن استقبال خواهد کرد. رژیم اسرائیل با تصور نابودی حماس، تضعیف حزب‌الله و محور مقاومت با پشتیبانی ایالات متحده در پی تأمین امنیت خود با برقراری نظامی جدید نه مبتنی بر موازنه؛ بلکه تسلط و تفوق کامل بر رقبای دشمنان خود در منطقه است که این امر می‌تواند بستر تنش‌های آینده در غرب آسیا را فراهم نماید.

۱۳. نتیجه‌گیری

پس از سقوط امپراطوری عثمانی در سال ۱۹۲۲ میلادی، یهودیان و اعراب هر دو مدعی حق تعیین سرنوشت در فلسطین تاریخی بودند. اولین تلاش برای تقسیم زمین در منطقه فلسطین در سال ۱۹۴۸ منجر به تأسیس رژیم اسرائیل شد؛ اما هیچ کشور فلسطینی در این منطقه وجود نداشت و کرانه باختری و نوار غزه به‌ترتیب تحت حاکمیت اردن و مصر قرار گرفتند. در جنگ شش‌روزه سال

۱۹۶۷، اسرائیل کرانه باختری، نوار غزه و دیگر سرزمین‌های عربی را تصرف و آن را اشغال کرد که پس از آن به این ایده منجر شد که اسرائیل زمین‌هایی را که تصرف کرده بود با صلح با همسایگان عرب خود از جمله فلسطینی‌ها مبادله کند. از آن هنگام، میان کشورهای عربی و این رژیم، تا دهه ۱۹۷۰ میلادی، حداقل سه جنگ بزرگ به وقوع پیوست که با شکست اعراب به پایان رسید و بنابراین اعراب را از آزادسازی فلسطین ناتوان ساخت. سردمداران اسرائیل برای مقابله با تهدیدات، همچنان کاربرد زور و استفاده از نیروی نظامی را در اولویت نخست خود قرار داده‌اند. اسرائیل با توجه به ماهیت درونی و انزوای سیاسی، همچنان با کاهش اعتماد عمومی و بحران مشروعیت سیاسی مواجه است که این امر تأثیر بسزایی بر امنیت و ساختار سیاسی این رژیم داشته است. هر چند اسرائیل به شدت گروه مبارز حماس به عنوان بازیگر متحد ایران را هدف حملات خود قرار داده؛ اما حماس در جریان حمله ۷ اکتبر ۲۰۲۳، هزاران موشک را به سمت اسرائیل پرتاب کرد و در این رابطه، ضربه‌ای استراتژیک بر پیکره این رژیم وارد کرد که این امر ضمن به هم ریختن طرح‌های اسرائیل و عربستان برای عادی‌سازی روابط طرفین، قدرت پدافندی و بازدارندگی تل‌آویو را به شدت کاهش داد. اقدامات تهاجمی این رژیم در نوار غزه و بمباران مستمر و بدون وقفه اماکن مسکونی، بیمارستان‌ها، مدارس و تخریب اموال مردم و همچنین قلع و قمع انسان‌های بی‌پناه و قشر آسیب‌دیده کودکان و زنان این مناطق که با هدف ممانعت از تکرار حمله‌ای مشابه عملیات طوفان الاقصی انجام شد؛ نه تنها خشم و تنفر جهانیان را نسبت به این رژیم برانگیخته است؛ بلکه باعث کاهش مشروعیت سیاسی تل‌آویو در منطقه و سطح بین‌الملل شده است.

هم‌اکنون فشار عمومی در اسرائیل نسبت به سیاست‌های هیئت حاکمه آن، همراه با تغییر دیدگاه سیاسی و استراتژیک نسبت به حماس، به احتمال زیاد تل‌آویو را به سمت تغییر دیدگاه خود نسبت به حزب‌الله سوق خواهد داد. اسرائیل چاره‌ای جز حمله به لبنان و شکست حزب‌الله نخواهد داشت؛ همان‌طور که در حال حاضر علیه حماس در غزه عمل می‌کند. با این حال، بدیهی است که اسرائیل در

حال حاضر بر رفع تهدید از باریکه غزه و امحاء و حذف حماس از معادلات میدانی تمرکز دارد. در جبهه سوریه، اسرائیل با هدف قرار دادن زیرساخت‌ها و تأسیسات دولت بشار اسد، پیام‌های بازدارندگی را به دمشق ارسال کرد. تا زمانی که هیچ تحریکی از سوی آن جبهه صورت نگرفت؛ تل‌آویو هیچ اقدامی برای درگیری با رژیم بشار اسد انجام نداد؛ چرا که هرگونه درگیری در جبهه سوریه، تنش‌ها نیز به عراق کشیده می‌شود و این موضوع ضمن کاهش قدرت نظامی و بازدارندگی تل‌آویو، می‌تواند این رژیم را از جهات مختلف نیز در تنگنا قرار دهد. هدف اسرائیل از اتخاذ این رویکرد تحت تأثیر قرار دادن رژیم اسد برای اعمال کنترل بر حزب‌الله و شبه‌نظامیان شیعه ایرانی بود. با سقوط بشار اسد در ۸ دسامبر ۲۰۲۴، ارتش اسرائیل با شکستن قرارداد مرزی خود با سوریه، ضمن از بین بردن ادوات نظامی سوریه، مناطق وسیعی از این کشور را اشغال کرد که این امر باعث تضعیف روسیه و محور مقاومت در غرب آسیا شد. از سویی، عراق مجموعه‌ای از پیچیدگی‌های خاص خود را دارد؛ زیرا به نظر می‌رسد که دولت مرکزی عراق در مقایسه با رژیم اسد، قدرت مؤثر کمتری بر شبه‌نظامیان شیعه ایرانی دارد. اما یک جبهه جدید و نگران‌کننده برای اسرائیل، تهدیدی است که از یمن پدیدار می‌شود و چالشی جدید را برای تل‌آویو ایجاد می‌کند. گزینه‌های اسرائیل این است که یا تهدید نظامی نسبتاً محدود ناشی از شبه‌نظامیان حوثی را که در حال حاضر تنها به مرز جنوبی اطراف منطقه ایلات می‌رسد، کم‌اهمیت جلوه دهد، یا از طریق تهاجم جامع علیه زیرساخت‌ها و اهداف نظامی در داخل یمن، در برابر حوثی‌ها بازدارندگی ایجاد کند که این امر می‌تواند به کاهش قابل توجه توانایی‌های نظامی انصارالله یمن کمک کند. بنابراین، بر طبق نظریه موازنه تهدید، دولت‌ها فقط زمانی در مقابل هر قدرتی واکنش نشان می‌دهند که از افزایش قدرت آن احساس تهدید کنند و این واکنش اغلب به صورت توازن بخشی و جلوگیری از تهدید آن بازیگر است.

در این شرایط و در بحبوحه درگیری‌های مستمر با حماس و تهدید حل‌نشده حزب‌الله، اسرائیل تمایلی به آغاز یک کارزار گسترده علیه انصارالله یمن ندارد. با این وجود، اسرائیل نمی‌تواند به انصارالله یمن اجازه دهد تا قدرت نظامی خود را به‌طور قابل توجهی در طول زمان تقویت کنند. چشم‌انداز

پیش‌رو حاکی از آن است که اسرائیل در حال تغییر سیاست و استراتژی نظامی خود نه تنها در مورد غزه؛ بلکه در سایر جبهه‌ها است و از این طریق تلاش دارد تا از تغییر معادلات و نظم منطقه‌ای به ضرر خود و هم‌پیمانان منطقه‌ای تل‌آویو در غرب آسیا جلوگیری نماید. بر طبق نظریه‌ی والت، کشورها به دنبال توازن‌دادن به هر قدرتی نیستند؛ بلکه آن‌ها در پی توازن‌بخشی در مقابل کشوری هستند که افزایش قدرت آن تهدید محسوب می‌شود. در این میان، به دنبال حمله‌ی اسرائیل به ساختمان کنسولگری ایران در دمشق و افزایش تنش‌ها میان تهران و تل‌آویو، جمهوری اسلامی به صورت هوشمندانه و با هدف ایجاد بازدارندگی اقدام به حملات موشکی و پهبادی به اسرائیل نمود. بعد از درگیری میان ایران و اسرائیل در آوریل ۲۰۲۴، یک سلسله تنش‌ها میان طرفین نیز رخ داد که حمله‌ی ژوئن ۲۰۲۵ اسرائیل به ایران موسوم به جنگ ۱۲ روزه از شدت بیشتری نسبت به درگیری‌های پیشین دو کشور برخوردار بود. در حمله‌ی غافل‌گیرانه ۱۳ ژوئن اسرائیل به ایران، تعدادی از فرماندهان عالی‌رتبه و دانشمندان هسته‌ای ایران ترور شدند. همچنین تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز ایران با حمله‌ی آمریکا و اسرائیل آسیب جدی دید و تهران در پاسخ به این تهاجمات خاک اسرائیل را با پرتاب موشک و پهباد بمباران کرد. حزب‌الله برگ برنده‌ی اصلی ایران به شمار می‌رود. تهران تنها در صورتی از کارت حزب‌الله استفاده می‌کند که اقدامی که قصد انجامش را دارد بسیار حیاتی و مهم باشد. این گروه مبارز با دارا بودن زرادخانه‌ای متشکل از هزاران موشک و راکت می‌تواند سامانه‌ی دفاعی اسرائیل را تضعیف کند. همه‌ی این مفروضات این ارزیابی استراتژیک را تقویت می‌کند که ایران به دنبال تشدید تنش با اسرائیل نیست و در واقع به شدت در تلاش است تا جلوی بالا گرفتن تنش‌ها و منازعات را در منطقه بگیرد. ایران پشتیبان و حامی دشمنان منطقه‌ای اسرائیل نظیر حماس، حزب‌الله و انصارالله یمن است که تهدیدی راهبردی برای سیاست‌ها و منافع تل‌آویو در منطقه محسوب می‌شوند. از آنجایی که مقامات اسرائیل توقف نفوذ منطقه‌ای ایران را اولویت نخست این رژیم می‌دانند؛ لذا به نظر می‌رسد، تل‌آویو به رویکرد قبلی خود یعنی هدف قرار دادن پرسنل و مقرهای نظامی ایران در

لبنان و احتمالاً عراق ادامه دهد. اسرائیل نیز ممکن است برای تحت فشار قرار دادن تهران به اقداماتی همچون تحریک مقامات جمهوری آذربایجان در موضوع قره‌باغ و تحت تأثیر قرار دادن امنیت ایران در مناطق شمالی این کشور مبادرت ورزد.

کتابنامه

۱. آدمی، ع؛ و سینانورانی، س. ا. (۱۳۹۸). موازنه تهدید در روابط سیاسی جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا. فصلنامه پژوهش‌های روابط بین‌الملل، ۹ (۳۵)، ۱۱۵-۱۴۴.
۲. توحیدی، ا. ر. (۱۴۰۲). نقض‌های حقوق بشری و بشردوستانه رژیم صهیونیستی علیه فلسطینیان از ۷ اکتبر ۲۰۲۳. فصلنامه حقوقی بین‌المللی، ۴۰ (۷۱)، ۲۰۳-۲۱۸.
۳. جعفری‌ولدانی، ا؛ و پیرهادی، م. (۱۳۹۵). جایگزینی نفوذ آمریکا به جای انگلیس در ایران (۹۷۹۱-۳۵۹۱). فصلنامه پژوهش‌های روابط بین‌الملل، ۱ (۲۲)، ۵۹-۹۹.
۴. خبرگزاری مهر. (۱۴۰۲). تحولات میدانی جبهه‌های پنج‌گانه ضد رژیم صهیونیستی. ۴ دی. <https://www.mehrnews.com/news/5976370>
۵. خبرگزاری مهر. (۱۴۰۴). آمار شهدای غزه از ۶۳ هزار نفر عبور کرد. ۷ شهریور. <https://www.mehrnews.com/news/6573915>
۶. روزنامه رسالت. (۱۴۰۴). انقضای تاریخ مصرف جولانی برای واشنگتن و تل‌آویو؟!، ۲۶ تیرماه، شماره ۱۱۱۸۳. <https://www.magiran.com/article/4620344>
۷. طبیب‌زاده، پ؛ و زین‌الدینی، م. (۱۴۰۲). بررسی اصول بنیادین حقوق بشردوستانه در حملات ۲۰۲۳ اسرائیل به نوار غزه. فصلنامه پژوهش‌های بنیادین در حقوق، ۱ (۲)، ۷۴-۹۱.
۸. ملکی، ی؛ و حسینی‌یزدی، ع. ر. (۱۴۰۲). سیاست‌های راهبردی ترکیه در دریای مدیترانه بر اساس موازنه تهدید. فصلنامه روابط خارجی، دوره ۱۵ (۵۷)، ۱۷۳-۱۹۴.

9. Al-Jaber, M. (2024). Israel' war against Hezbollah one way ticket to MAD: Israeli report. *Al Mayadeen English*, 22 Feb, Available at: <https://english.almayadeen.net/news/politics/-israel--war-against-hezbollah-one->

- way-ticket-to-mad--israel.
10. *Al Jazeera*. (2023). Israel launches artillery attacks on Syria after rocket fire. 9 Apr, Available at: <https://www.aljazeera.com/news/2023/4/9/israel-launches-artillery-attacks-on-syria-after-rocket-fire>.
 11. *Al Jazeera*. (2024a). Israel strikes Iran consulate in Syria's capital Damascus: What we know. 2 Apr. Available at: <https://www.aljazeera.com/news/2024/4/2/attack-on-iran-consulate-in-damascus-what-do-we-know>.
 12. *Al Jazeera*. (2024b). Iran attacks Israel with over 300 drones, missiles: What you need to know. 14 Apr, Available at: <https://www.aljazeera.com/news/2024/4/14/iran-attacks-israel-with-over-300-drones-missiles-what-you-need-to-know>.
 13. *APDR*. (2023). Israel's defence acquisition budget surges by 17.1% CAGR during 2019-23. June 27, Available at: <https://asiapacificdefencereporter.com/israels-defence-acquisition-budget-surges-by-17-1-cagr-during-2019-23/#:~:text=Indicating>.
 14. *Associated Press*. (2025). Israel and Iran trade strikes for third day as hundreds reported dead. June 15, Available at: <https://www.politico.com/news/2025/06/15/israel-and-iran-trade-strikes-for-third-day-as-hundreds-reported-dead-00406991>.
 15. Baker, P., & Fassihi, F. (2023). Fearing Escalation, Biden Seeks to Deter Iran and Hezbollah. *New York Times*, 15 October, Available at: <https://www.nytimes.com/2023/10/15/us/politics/us-israel.html>.
 16. Boukari, Y., Kadir, A., Waterston, T., Jarrett, P., Harkensee, C., Dexter, E., ... Devakumar, D. (2024). Gaza, armed conflict and child health. *National Institutes of Health*, 8(1), 1-5.
 17. Byman, D. (2025). What to Know About the Israeli Strike on Iran. *CSIS*, June 13. Available at: <https://www.csis.org/analysis/what-know-about-israeli-strike-iran>.
 18. Chapman, I., Ash, A., Medina, D. A., & Gordon, A. (2023). Homemade rockets and modified AK-47s: An annotated look at Hamas' deadly arsenal. *CNN*, 13 October, Available at: <https://www.cnn.com/2023/10/13/middleeast/hamas-weapons-invs/index.html>
 19. Daccarett, P. (2013). Shabbat, Noël, and Jewish Temporal Modernity: A Comparative View from Salonica. *Jewish Social Studies*, 19(2), pp. 109-150
 20. Debre, I., Lederer, E. M., & Shurafa, W. (2023). Palestinians Flee Northern Gaza after Israel Orders 1 Million to Evacuate as Ground Attack Looms. *apnews*. Available at: <https://apnews.com/article/israel-palestinians-gaza-hamas-war-c8b4fc20e4fd2ef381d5edb7e9e83>.

21. *Diakonia*. (2023). Legal Brief on the 2023 Hostilities in Israel and Gaza. Available at:
file:///C:/Users/cpb/Desktop/%D9%85%D9%82%D8%A7%D9%84%D8%A7%D8%AA%20%D8%BA%D8%B2%D9%87/Legal-Brief-2023-Hostilities-in-Israel-and-Gaza.pdf.
22. Dostri, O. (2020). The Reemergence of Gray-Zone Warfare in Modern Conflicts: Israel's Struggle against Hamas's Indirect Approach. *Military Review*. Available at: <https://www.armyupress.army.mil/Journals/Military-Review/English-Edition-Archives/January-February-2020/Dostri-Gray-Zone>.
23. Dostri, O. (2023). Hamas's October 2023 Attack on Israel 'The End of the Deterrence Strategy in Gaza'. *Army University Press*. Available at: <https://www.armyupress.army.mil/journals/military-review/online-exclusive/2023-ole/dostri/>
24. El Dahan, M. (2023). Yemen's Houthis Enter Mideast Fray, Hardening Spillover Fears. *Reuters*, 1 November, Available at: <https://www.reuters.com/world/middle-east/yemens-houthis-enter-mideast-fray-hardening-spillover-fears-2023-10-31>.
25. Fabian, E. (2023a). IDF Strikes Hezbollah Sites in Lebanon after Fresh Missile, Rocket Attacks. *Times of Israel*, 28 October, Available at: <https://www.timesofisrael.com/idf-strikes-hezbollah-sites-in-lebanon-after-fresh-missile-rocket-attacks/>
26. Fabian, E. (2023b). In First, Arrow Downs Eilat-Bound Missile from 'Red Sea Area'; Houthis Claim Attack. *Times of Israel*, 31 October, Available at: <https://www.timesofisrael.com/in-first-arrow-system-used-to-down-missile-from-red-sea-houthis-claim-uav-attack/>
27. Fattori, F., Papin, D., Picard, F., & Simonnet, V. (2023). 10 Maps to Understand Gaza's Tumultuous History. *Le Monde*, 19 October. Available at: https://www.lemonde.fr/en/international/article/2023/10/19/10-maps-to-understand-gaza-s-tumultuous-history_6187014_4.html
28. Gambrell, J., Copp, T. Madhani, A., & Baldor, L. C. (2024). US military strikes another Houthi-controlled site after warning ships to avoid parts of Red Sea. *AP News*, January 13, Available at: <https://apnews.com/article/yemen-houthis-us-ship-attacks-bombing-red-sea-iran-cc06d9186a00d1f22bea6b9c14dda12a>
29. Ghazali, Abdus Sattar (2025). *The Gaza War 2023-2025*. Independently published, 1-150.

30. Graham, E. (2023). Iran-backed Hezbollah joining Israel-Hamas conflict would be a 'game changer'. *Middle East expert says*", Available at: <https://www.cnbc.com/2023/10/13/hezbollah-joining-conflict-in-neighboring-israel-would-be-a-gamechanger.html>
31. Haberman, M., Fassihi, F., Schmitt, E. Pager, T., & Nagourney, E. (2025). Trump Claims Success After Bombing Key Iran Nuclear Sites. *The New York Times*, June 21, Available at: <https://www.nytimes.com/live/2025/06/21/world/iran-israel-trump>
32. Harel, A. (2023). A Full Partner in War Effort, U.S. Seeks to Defend Israel from Its Enemies – and Itself. *Haaretz*, 18 October, Available at: <https://www.haaretz.com/israel-news/2023-10-18/ty-article/.premium/american-wants-to-defend-israel-from-its-enemies-and-itself/0000018b-3f5e-dcae-afaf-7ffee7170000>
33. Hecht, E. (2024). The Gaza Terror Offensive – 9 March – 14 April 2024. *The Begin–Sadat Center for Strategic Studies*, 14 April, Available at: <https://besacenter.org/the-gaza-terror-offensive-october-7-8-2023/>
34. Heistein, A. (2025). The Houthi Challenge' Forging a Strategy to Defeat the Iran-Backed Terror Group in Yemen. *Foundation for Defense of Democracies*, May 7, Available at: <https://www.fdd.org/analysis/2025/05/07/the-houthi-challenge/>
35. Holland, S., Renshaw, J., Taha, J., & Alaaeldin, M. (2025). Trump announces deal to stop bombing Houthis, end shipping attacks. *Reuters*, May 7, Available at: <https://www.reuters.com/world/trump-says-us-will-stop-bombing-houthis-after-agreement-struck-2025-05-06/>
36. Hudson, J. (2024). U.S. floods arms into Israel despite mounting alarm over war's conduct. *Washington Post*, 6 March, <https://www.washingtonpost.com/national-security/2024/03/06/us-weapons-israel-gaza/>
37. International Crisis Group(2025). *Calming the Red Sea's Turbulent Waters*. 21 March, No. 12, 1-43.
38. Kesic, I. (2025). Profiles: Yemeni PM Al-Rahwi and cabinet ministers martyred in Israeli terrorist attack. PressTV, 31 August, Available at: <https://www.presstv.ir/Detail/2025/08/31/754104/a-tribute-to-pm-al-rahawi-and-yemeni-ministers-martyred-by-israeli-regime-state-terrorism>
39. Kingsley, P., & Bergman, R. (2023). The Secrets Hamas Knew About Israel's Military. *New York Times*, 13 October, Available at: <https://www.nytimes.com/2023/10/13/world/middleeast/hamas-israel-attack-gaza.html>
40. Knoxley, E. (2025). *Gaza-Israel War 2024–2025: The Conflict, the Crisis, and the Global Consequences*, Independently published, 1-121.

41. Lefebvre, B. (2023). Oil prices jump as market awaits Iran response to attacks. *Politics*, June 22, Available at: <https://www.politico.com/news/2025/06/22/oil-prices-jump-as-market-awaits-iran-response-to-attacks-00417784>
42. Marco, A. (2023). Fact Sheet: Israel and Palestine Conflict. *reliefweb*, Available at: <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/fact-sheet-israel-and-palestine-conflict-19-october-2023>
43. Milton, S., Elkahloutb, G., & Barakat, S. (2023). Protecting higher education from attack in the Gaza Strip. *A Journal of Comparative and International Education*, 53(6), 1024-1042.
44. Mishra, V. (2024). Security Council demands Houthis cease attacks in the Red Sea. *United Nations*, 27 June, Available at: <https://news.un.org/en/story/2024/06/1151586>
45. Morris, B. (2004), *The birth of the Palestinian refugee problem revisited*. Cambridge University Press, 1-666.
46. Ozberk, T. (2024). Israeli Navy destroys Syrian Fleet in Latakia. *Naval News*, 12 October, Available at: <https://www.navalnews.com/naval-news/2024/12/israeli-navy-destroys-syrian-fleet-in-latakia/>
47. Procter, C. (2024). Coerced migration: mobility under siege in Gaza”, *Journal of Ethnic and Migration Studies*. 16(4), 1-25.
48. Ramzy, A. (2022). The Invasion of Ukraine: How Russia Attacked and What Happens Next. *New York Times*, 24 February, Available at: <https://www.nytimes.com/2022/02/24/world/europe/why-russia-attacked-ukraine.html>.
49. Raydan, N., & Nadimi, F. (2024). Houthi Shipping Attacks: Patterns and Expectations for 2025. *The Washington Institute*, Dec 16, Available at: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/houthi-shipping-attacks-patterns-and-expectations-2025>
50. Sabel, R. (2023). International Law and the Conflict in Gaza. *Israel Journal of Foreign Affairs*, 17(3), 260-264.
51. Sewell, A. (2024). Hamas' top political leader is killed in Iran in strike that risks triggering all-out regional war. *AP News*, August 1, Available at: <https://apnews.com/article/iran-hamas-israel-30968a7acb31cd8b259de9650014b779>
52. Sherwood, H. (2012). Israel's kibbutz movement makes a comeback. *The Guardian*, 23 Jul, <https://www.theguardian.com/world/2012/jul/23/israel-kibbutz-movement-comeback>
53. Steckelberg, A., Mellen, R., Tierney, L., & Shapiro, L. (2023). What a ground war in Gaza could look like. *The Washington Post*, Available at: <https://www.washingtonpost.com/world/interactive/2023/gaza-israel-ground-offensive/>

54. Svetlova, K. (2023). In an Endless Series of Israeli Operations, Operation Shield and Arrow in Gaza Was Yet Another Name on the List. *Atlantic Council*, 2 June, Available at: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/operation-shield-arrow-gaza-israel-hamas-pij/>.
55. *UN Security Council*. (2024). Adopted by the Security Council at its 9650th meeting, on 10 June 2024. June 10, <https://www.un.org/unispal/document/sres2735-2024-10jun24/>
56. Walt, S. M. (2013). *The Origins of Alliances*, Cornell University Press, 1-336.
57. Zanoliti, J., & Sharp, J. M. (2024). *Israel and Hamas Conflict In Brief: Overview, U.S. Policy, and Options for Congress*. Congressional Research Servic, 1-13.